

Martin Maršálek

POŘÁDÁME NOHEJBALOVÝ TURNAJ

Martin Maršálek

POŘÁDÁME NOHEJBALOVÝ TURNAJ

Vydal Český nohejbalový svaz

Zátokova 100/2, Praha 6, 160 17

nohejbal@cstv.cz

www.nohejbal.cz

Foto Martin Maršálek, Vlastimil Pabián, Ljuba Straková

Foto na obálce Zdeněk Vaiz

Počet stran 80

1. vydání, Praha 2007

Vytiskl Fišerpress

© Český nohejbalový svaz

ISBN 80-239-9252-6

Obsah

KOUZLO TURNAJŮ	4
JAK KVALITNĚ USPOŘÁDAT TURNAJ	6
ROZHODNUTÍ PADLO	7
• AREÁL A JEHO VYBAVENÍ	7
• POŘADATEL	8
• STARTOVNÉ	14
• PRAVIDLA	14
• POŘADATELSKÉ TISKOVINY	18
• VÝSLEDKOVÝ PANEL	21
• ZDRAVOTNÍ DOZOR	22
• OZVUČENÍ AREÁLU A MODEROVÁNÍ	23
• KONTROLA PŘIPRAVENOSTI	24
DEN „D“ PŘÍCHÁZÍ	26
• PREZENTACE	26
• VOLBA HRACÍHO SYSTÉMU	26
• NASAZENÍ A LOSOVÁNÍ	36
• SPOJOVÁNÍ SKUPIN	37
KDYŽ ZADUNÍ SMEČE	39
• PRŮBĚH TURNAJE	39
• DOPLŇKOVÉ AKCE	42
• NEPŘÍTEL ČAS	44
• NÁMITKY	45
• VYHLÁŠENÍ VÝSLEDKŮ	46
• I CHYBAMI SE ČLOVĚK UČÍ	49
• FAIR PLAY	52
PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ	53
• VÝCHOZÍ PŘEDPOKLADY	53
• ZÁKLADNÍ MODELÝ HRACÍCH SYSTÉMŮ	54
• PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ PRO TURNAJE HRANÉ NA JEDINÉM HRÍŠTI	55
• PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ PRO TURNAJE HRANÉ NA DVOU HRÍŠTÍCH	60
• PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ PRO TURNAJE HRANÉ NA TŘECH HRÍŠTÍCH	70
• PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ S JINÝM SPOJOVÁNÍM SKUPIN	73
UKÁZKY VYBRANÝCH POŘADATELSKÝCH TISKOVIN	75
• UKÁZKA HARMONOGRAMU TURNAJE	75
• UKÁZKA PROPOZIC	76
• UKÁZKA FORMULÁŘE PREZENČNÍ LISTINY	78
• UKÁZKA FORMULÁŘE VÝSLEDKOVÉ TABULKY	78
• UKÁZKA FORMULÁŘE POŘADÍ ZÁPASŮ	79
• UKÁZKA FORMULÁŘE PRO ZAPSÁNÍ VÝSLEDKU	79
• UKÁZKA FORMULÁŘE KONEČNÝCH VÝSLEDKŮ	80

KOUZLO TURNAJŮ

Během roku se v celé republice konají jednorázové turnaje jednotlivců, dvojic nebo trojic, výjimečně i družstev. Je to nejstarší typ nohejbalové soutěže, proto je velice oblíben a preferován jak hráči, tak i diváky. Konají se turnaje oficiální i v daleko větším počtu ty neoficiální. Existují turnaje mužů, žen, dorostenecké a žákovské, smíšené, turnaje omezené podle výkonnosti účastníků, omezené podle věku účastníků, omezené počtem účastníků, turnaje s požadavkem oddílové příslušnosti i bez tohoto požadavku, turnaje otevřené i uzavřené, vyhrazené pozvaným účastníkům, turnaje pro registrované i neregistrované hráče, turnaje venkovní nebo halové. Samostatnou kapitolou jsou pak turnaje osadní, hrané v rekreačních osadách více než půlstoletí, mající jakési fluidum nadčasovosti a nadřazenosti všem principům doby.

O pohár ředitelství Žlutých lázní v Praze roku 1942, jeden z prvních turnajů

Spektrum významu turnajů je velmi různorodé. Jsou turnaje na první pohled bezvýznamné, tzv. „pouťáky“. Mají však nezastupitelný význam pro širší, zejména rekreační veřejnost a nezdědka kdy jsou pro nové hráče vstupní branou mezi registrovanou členskou základnu.

Nad nimi jsou turnaje nižší kategorie. Zde se prezentují jak hráči rekreační, tak hráči oficiálních nižších soutěží okresních či krajských. Střední kategorii představují turnaje většinou již zaběhlé delší dobu, s obsazením jak hráčů nižších

soutěží, tak i soutěží ligových. Tyto akce lákají již i diváky, kterých se zde schází několik desítek. Turnaj je často zdrojem příjmu pro další činnost pořádajícího klubu. Vyšší kategorii prezentují turnaje s převahou ligových hráčů. Diváků se zde schází již sto i více, akce má pravidelné místo v termínovém kalendáři, často velmi slušnou dotaci v řádu několik tisíc korun a zájem o ní jeví regionální média.

Nejvyšší kategorii představuje několik turnajů, většinou tradičních, s účastí téměř výhradně ligových hráčů. Diváků se zde schází několik set, dotace na ceny turnaje se pohybuje v částkách desítek tisíc korun, celkový rozpočet je ještě vyšší, samotný výdělek turnaje je podružný. Turnaje se účastní řada významných osob nohejbalového života, zástupci sponzorů a partnerů pořádajícího klubu, zástupci regionálních i celostátních médií. Často má patronaci ze strany představitelů orgánů státní samosprávy. Takový turnaj už nepředstavuje pouze sportovní, ale i významnou společenskou a propagační akci v daném regionu a má význam pro rozvoj celého nohejbalového hnutí.

Elitou mezi turnaji jsou pak mezinárodní akce. Formou jednodenních či vícedenních turnajů probíhají i některé oficiální soutěže Českého nohejbalového svazu (ČNS) a mezinárodní nohejbalové federace FIFTA, včetně světových, evropských a klubových šampionátů.

Atraktivní momentka z pražského turnaje Mistrovství ČSR trojic v roce 1973

JAK KVALITNĚ USPOŘÁDAT TURNAJ

Jedno však má společné vrcholný turnaj i „pouták“. Kvalitně uspořádaný turnaj uspokojí všechny, nekvalitně uspořádaný všechny odradí. Tato publikace si neklade za cíl zahrnout pořadatele souhrnem pouček a teorií. Účelem je předáním praktických informací pořadatelům pomoci uspořádat kvalitní turnaj, který splní všechny požadavky hráčů, diváků, sponzorů, médií i samotných pořadatelů. Je určena nejen pořadatelským nováčkům, ale i pořadatelům stávajících turnajů. Stále se totiž setkáváme s turnaji, kde nad jejich organizací, hracím systémem či pravidly zůstává rozum stát.

Zabývat se v dalším textu budeme organizací neoficiálních turnajů jednotlivců, dvojic nebo trojic. Turnaje družstev jsou výjimkou, která má určité výrazné odlišnosti v některých bodech. Těchto turnajů se však hraje naprosté minimum. Oficiální turnaje ČNS mají předem dán svůj charakter vydaným rozpisem soutěže a tak jejich organizace zde není popsána, principiální rozdílnost oproti vrcholným neoficiálním akcím je však minimální.

Tradiční pohoda 42. ročníku osadního turnaje Merida v Posázaví

ROZHODNUTÍ PADLO

Areál a jeho vybavení

Logicky hlavním předpokladem pořádání nohejbalového turnaje je vlastnictví nebo pronájem sportovního areálu s hřištěm jedním, nebo více. V teplých a srážkově chudých měsících se bude jednat o venkovní areál, ve studených s četnými srážkami pak o halový. Kromě samotného hřiště je třeba mít pro pořádání turnaje k dispozici i nezbytné vybavení.

K němu patří:

- zařízení k upnutí sítě (sloupky sítě, upínací objímky, naviják lanka sítě, tyčky sítě)
- vyznačovač čar (lajnovačka s vyznačovací hmotou), pokud nejsou čáry již vyznačeny (barvou v hale, nebo umělé čáry venku)
- nástroje pro úpravu hrací plochy u venkovních areálů (hráblo, síťovačka, koště)
- ukazatel stavu setu a zápasu (počítadlo, nebo světelná tabule v hale)
- výsledkový panel
- hráčské lavičky (dvě lavičky, každá pro min. 6 osob)
- hustilka míčů
- hrací potřeby (sít', míče, i náhradní)
- lékárnička pro ošetření drobných poranění
- další drobné vybavení (příš'alka apod.)

Přesné požadavky na areál a jeho vybavení jsou dány sportovně-technickými předpisy (viz Pravidla).

Orientační ceny pro případ pronájmu areálu se pohybují v těchto relacích (rok 2007, dvě hřiště):

- 150 - 300 Kč/hod u venkovních areálů
- 200 - 500 Kč/hod u tělocvičen bez diváckého sektoru
- 300 - 1 000 Kč/hod u menších hal s diváckým sektorem do 300 diváků
- 1 000 - 2 500 Kč/hod u kvalitních hal s diváckým sektorem nad 300 diváků

Plachta na zakrytí hrací plochy při dešti je v nohejbale stále zatím luxusem

Pořadatel

Sestavení organizačního týmu

Prvním krokem potencionálního pořadatele turnaje by mělo být sestavení organizačního týmu. Ten by měl zorganizovat turnaj a vše, co k němu patří po stránce organizační, sportovní, technické, ekonomické, propagační atd. V týmu by měly být osoby, mající praxi s pořádáním turnajů a znalé nohejbalových poměrů, které zajistí vhodný termín turnaje a obsazení účastníky. Dále osoby, které zajistí finanční prostředky pro turnaj, technické zabezpečení turnaje, účast médií a VIP osob. U menších a středních akcí bývá organizační tým totožný s pořadatelským. Pro další účely se budeme dále zabývat pouze tím, co přímo souvisí se sportovní částí turnaje.

Volba kategorie

Pořadatel se musí rozhodnout, do jaké kvalitativní i kvantitativní kategorie svůj turnaj zařadí, do jaké věkové kategorie, kategorie dle pohlaví, disciplíny, pravidel. Těžko lze předepisovat, co je a není vhodné. Závisí to na více okolnostech, např. kolizi termínu s jinou akcí, přání pořadatele, přání a štedrosti sponzorů, kvalitě domácích účastníků, tradici turnaje, technických podmínkách a dalším. Asi by např. nebylo moudré pořádat ligový turnaj v termínu, kdy se hrají ligové soutěže nebo šampionáty. Pořádat turnaj pro více než dvě desítky účastníků, když je k dispozici jediný kurt. Pořádat ligový turnaj a nejlepší účastníky odměnit skleničkami a salámem. Pořádat

turnaj okresního formátu a hrát na méně než tři dopady míče (u dvojic či trojic). Pořádat vrcholný turnaj bez dostatečného diváckého sektoru či na rozměrově neregulérním hřišti. To vše musí pořadatel zvážit.

⚽ Sestavení pořadatelského týmu

Pořadatelský tým by měl být určen min. dva týdny před konáním turnaje. Obsahuje osoby, které mají na starost zdárný průběh turnaje po všech stránkách. Hlavní odpovědnost nese ředitel turnaje, kterému jsou členové pořadatelského týmu podřízeni. Vyžaduje to autoritativnější typ, protože v samotném průběhu turnaje není čas na přílišné dodržování demokratických principů. Je proto žádoucí, aby ostatní členové týmu byli nekonfliktní a o zadaných úkonech nediskutovali. Jakékoliv rozepře mezi členy pořadatelského týmu působí na účastníky turnaje velmi amatérsky a navíc vyhrocují lehce stresovou atmosféru, provázející pořádání každé takové akce.

Zkušené osoby v pořadatelském týmu jsou zárukou klidného průběhu turnaje

⚽ Interní zpráva z minulého ročníku turnaje

U velkých turnajů by neměla chybět. Není na škodu jí sestavit i u středních turnajů. Připravit by jí měl co nejdříve po akci ředitel turnaje. Měla by obsahovat základní údaje o turnaji a další důležité údaje, zejména problematické pasáže turnaje.

Zcela jistě by měla uvádět:

- **Sportovní část**
Výsledky, rozbor účastníků, analýzu příčin případné neúčasti některých pozvaných účastníků.
- **Ekonomickou část**
Výsledky, rozbor zisku a nákladů, analýzu příčin případného nízkého zisku či vysokých nákladů.
- **Technickou část**
Časové údaje, analýzu správnosti zvoleného hracího systému, příčin případného nízkého počtu diváků, případného časového skluzu, případných dalších technických problémů.
- **Společenskou část**
Jména významných hostů, zástupců firem, médií, analýzu společenského a propagačního významu akce.
- **Doporučení pro příští ročník**
Zhodnocení pozitiv a negativ, vyhodnocení analýz a návrh případných opatření pro další ročník.

Tato zpráva pak slouží jako podklad pro pořádání dalšího ročníku turnaje.

Rozdělení úkolů pořadatelskému týmu

U menších či tradičních turnajů s protřelými pořadatelskými matadory postačí jen krátké seznámení jednotlivých členů pořadatelského týmu s přidělenými úkoly. U větších turnajů či turnajů s méně zkušenými osobami v pořadatelském týmu se vyplatí koordinační schůzka, na které jsou jednotlivé úkoly nejen přiděleny, ale i vysvětleny v případě nejasností. Pořadatel se tak vyhne pozdějším nedorozuměním během turnaje, často v nejméně vhodné chvíli. Praxe ukazuje, že jsou-li uloženy úkoly součástí písemného zápisu s konkrétní osobní odpovědností za ně, je snaha o jejich dodržení vyšší.

Pozvánka pro účastníky

Potenciálním účastníkům je rozesílána pozvánka. Většinou poštou, adresy ligových družstev jsou k dispozici na internetových stránkách ČNS, adresy družstev neligových soutěží získáte u sekretářů příslušného krajského nebo okresního nohejbalového svazu (adresy opět lze najít na stránkách ČNS). Případně lze pozvánky předat osobně na některém z předcházejících turnajů. I když lze využít i modernější způsoby, jakými jsou rozeslání pozvánky e-

mailem nebo formou SMS zprávy, tištěná pozvánka je v nohejbalových zvyklostech stále tím neúčinnějším řešením. Pozvánka by měla být doručena potenciálním účastníkům nejpozději cca 2 týdny před termínem konání.

Zcela jistě by měla uvádět (pokud to již neobsahují propozice):

- **Název turnaje**
Přesný název turnaje, ročník turnaje, event. podnázev turnaje (příslušnost k seriálu turnajů apod.).
- **Pořadatele**
Název pořádajícího klubu, oddílu, firmy, jednotlivce, jiné organizace.
- **Termín konání**
Přesné datum konání.
- **Místo konání**
Přesnou adresu místa konání. U obtížněji hledatelných míst pak je dobré přiložit mapku.
- **Propozice**
Obsahují veškeré sportovně-technické údaje.
- **Kontakt na pořadatele**
Je důležitý pro potenciální účastníky, kteří mají k turnaji nějaké dotazy. Zcela jistě musí být všude tam, kde je turnaj určen pro zvané účastníky a nebo omezen počtem účastníků. Nově se objevuje i odkaz na internetové stránky pořadatele, kde lze umístit sekci, věnovanou turnaji se všemi důležitými údaji.
- **Výši dotace na ceny**
Zejména u velkých a vrcholných turnajů by měla být uvedena. Čím více se nohejbal rozvíjí, tím více bude od hráčů cítit touha po lepším ocenění jejich výkonů. Částka na pozvánce pak působí jako motivační prvek. Naopak nešvarem některých pořadatelů je vydávání celkové dotace turnaje za dotaci na ceny, ve snaze přilákat kvalitu.

Mezi další údaje, které se na pozvánce objevují, patří:

- **Možnost občerstvení**
Kde je možno se občerstvit a zda po celý den.
- **Možnost ubytování**
U velkých a vrcholných turnajů pořadatel zajistí ubytování, nebo alespoň uvede jeho možnosti, včetně ceny.

- **Úhrada nákladů**

Zda pořadatel hradí např. cestovné, ubytování nebo jiné náklady, či zda si vše hradí účastník. V případě úhrady pořadatelem pak je třeba stanovit směrnice pro proplácení nákladů (cestovné Kč/km, ubytování Kč/osobu, kolik vozů, kolik osob ...).

- **Předpokládaná účast**

Většinou je známa u turnajů pro zvané. U turnajů otevřených je třeba uvádět obecněji, tj. soutěže, ze kterých se účastníci rekrutují. Na druhou stranu není dobré zvat diváky i hráče na někoho, kdo pak nepřijede.

- **Poslední vítěz**

Sestava posledního vítěze.

- **Sponzoři**

Jména a názvy sponzorů turnaje. Často to vyplývá ze smluvních povinností.

- **Celková dotace turnaje**

Skládá se např. z dotace na ceny, pronájmu kurtů nebo haly, občerstvení účastníků, sponzorů, zástupců médií, proplácení cestovného, ubytování účastníků, výroby propagačních materiálů, poutačů, výroby mediálních prezentací, dokumentů a dalších výdajů. Mnohdy je tak částka podstatně vyšší, než jen částka na ceny. Pořadatel by se za ní rozhodně neměl stydět, částka většinou vypovídá o kvalitě celého turnaje po všech stránkách.

Pozvánka pro diváky

Jedná-li se o významnější turnaj, je třeba přilákat i diváky. Samozřejmě, že lze rozeslat pozvánky vybranému okruhu osob, ten však bývá omezený. Diváky z okolí lze oslovit např. poutači, umístěnými ve vývěsních skřínkách klubu nebo nahodile (informační nebo plakátovací plochy obcí a měst, stromy, stěny objektů). Diváky z širšího okolí lze pak oslovit pomocí regionálních médií (tisk, rádia, televize), kam pořadatel zašle pozvánku, případně osobně nebo telefonicky. U turnajů celostátního významu pak pořadatel zasílá pozvánku do celostátních médií.

Další dobrou možností je Internet. Stránky ČNS nabízí možnost umístění pozvánky na turnaj. Obdobnou možnost nabízí i některé další stránky.

Poutače patří k osvědčeným způsobům lokální propagace turnaje

Bulletin

Mimo pozvánku, kde jsou uvedeny nejzákladnější údaje, je u významných turnajů dobré připravit pro diváky ucelený informační materiál – bulletin. V něm najdou základní informace o pořadajícím klubu, historii turnaje a výsledky, profily nejvýznamnějších účastníků, aktuální tabulky soutěží, ze kterých se rekrutují účastníci tohoto ročníku turnaje, výsledky posledních významných jednorázových akcí, program a časový rozvrh turnaje, případně další údaje. Přirozeně zde bývá stránka, věnována sponzorům a partnerům akce.

Tisková konference je součástí plánu propagace u nejvýznamnějších akcí

Startovné

Výše startovného by se měla pohybovat v přiměřených mezích. Neúměrně vysoké startovné dokáže odradit řadu zájemců od účasti a vypovídá i o neschopnosti pořadatele zajistit pro turnaj jiné zdroje příjmů. Existují i turnaje, kde příjem ze startovného výrazně převyšuje hodnotu cen. U menších turnajů lze toto tolerovat, u větších by se to stávat nemělo. Na nich totiž většinou příjem ze startovného nepředstavuje nejvýznamnější příjmovou položku.

Obecně platí, že turnaje halové, kde rozhodující položkou bývá pronájem haly, mají startovné o cca 50% vyšší, než venkovní.

Startovné na hráče se pohybuje v těchto relacích (rok 2007):

- Do 50 Kč u turnajů se slabším obsazením (bez ligových celků) a středním obsazením (ligových celků je méně než ½).
- 50 - 100 Kč u turnajů silně obsazených (ligových celků je více než ½).
- 100 - 200 Kč u turnajů vrcholných (ligových celků je více než ½, přítomnost médií, významných osob, stovky diváků).

U dvojic resp. trojic se částka násobí 2x resp. 3x.

Pravidla

Obecně pod pojmem pravidla chápeme souhrn základních sportovně-technických dokumentů, podle kterých se nohejbal hraje. Pro tyto účely ČNS vydává předpisy s dlouhodobou působností (Pravidla, Soutěžní řád) a předpisy s roční působností (rozpisy příslušných jednorázových a dlouhodobých soutěží v daném roce). Pořadatele budou v drtivé většině zajímat pouze Pravidla a Soutěžní řád, pouze u vrcholných akcí se ztotožní i s upřesněním těchto předpisů nebo dalšími požadavky dle rozpisu. Cílem pořadatele je vytvořit standardní podmínky, odpovídající oficiální soutěži, ze které se rekrutuje největší část účastníků daného turnaje.

Pozdrav soupeřů po skončení zápasu je samozřejmostí na všech akcích bez rozdílu

Upřesnění pravidel do propozic

Pořadatel uvede v propozicích turnaje, že se hraje podle Pravidel ČNS, což se v drtivé většině případů také děje. Je však třeba dbát na několik zásadních věcí, které v Pravidlech nejsou striktně nařízeny a je třeba je konkrétně upřesnit v propozicích turnaje.

Jedná se zejména o:

- **Druh hry**

Jednotlivci, dvojice, trojice. Druh hry by měl být upřesněn již na pozvánkách. Většinou bývá již v samotném názvu nebo podnázvu turnaje.

- **Set**

Pravidla nevylučují jiný konec setu, než získáním 10. bodu. Stejně tak nevylučují nutnost dvoubodového rozdílu ukončení setu. Většinou se však používá ukončení setu 10. bodem bez nutnosti dvoubodového rozdílu. Z časových důvodů i z důvodů vyšší atraktivity se rozhodující set doporučuje hrát od stavu 5:5.

- **Zápas**

Pravidla neurčují počet setů zápasu. Ve vyřazovacím systému se většinou hraje na 2 vítězné sety. Ve skupinovém systému je zhruba

stejný poměr turnajů, hraných na 2 sety a hraných na 2 vítězné sety (někdy se zkráceným rozhodujícím setem).

- **Časové lhůty**

Jejich přesné dodržování je vyžadováno jen u oficiálních akcí, u všech ostatních akcí by však odchylka od stanovených hodnot neměla být výraznější. Týká se to zejména přestávky mezi zápasy, s jejíž dodržováním bývají na turnajích velké problémy, které mohou ohrozit sehrání celého turnaje. Doporučuje se tuto hodnotu stanovit (tzv. čekací doba pro nástup do zápasu) na max. 5 minut od pokynu rozhodčího, se sankcí skreče zápasu v případě jejího nedodržení.

- **Střídání hráčů**

Není problém dodržet znění Pravidel. Občas je však k vidění, že střídá hráč, který hraje současně v jiné další formaci, nebo hrál v již vyřazené formaci. Toto nelze tolerovat.

- **Počet dopadů míče na zem**

Pravidla nevyklučují jiný počet dopadů míče, než jeden (jednotlivci), či dva (dvojice, trojice). Oficiální a nejvýznamnější neoficiální turnaje se hrají na tento počet dopadů. Většina neoficiálních akcí dvojic a trojic se dnes hraje na dopady tři. Při volbě počtu dopadů by se mělo přihlížet ke struktuře potenciálních účastníků. Je-li předpokládána drtivá většina účastníků z oficiálních soutěží, kde se hraje na dva dopady, hrát na dopady dva. V opačném případě na tři. U jednotlivců jsou oficiální i neoficiální akce jednotné.

Výjimky z pravidel

Mimo variabilních bodů existují v Pravidlech ČNS určité konfliktní body, které pořadatel při sebevětší snaze nemůže nebo záměrně nechce dodržet.

Jedná se zejména o:

- **Herní prostor**

Řada turnajů se hraje na hřištích s menší hrací plochou, než vyžadují Pravidla. Většinou je zmenšený herní prostor oddělen od mimoherního prostoru trávou, svahem, zdí nebo plotem. V takovém případě je nutno stanovit, zda pořadatel bude přesto lpět na dodržení souvisejících bodů znění Pravidel. Jedná se o odehrání míče z mimoherního prostoru a dotyk hráče s cizími tělesy (plot, jiné nemobilní předměty v rozměru hracího prostoru dle Pravidel). V řešení tohoto problému se názory různí. Z hlediska ochrany zdraví hráčů je otázkou, zda je bezpečnější dodržet

Pravidla (skoky do mimoherního prostoru, zákroky v těsné blízkosti plotu či zdi bez možnosti jejich dotyku) nebo nedodržet (výběhy do diváků, laviček, výskoky na plot). Z hlediska divácké atraktivity vítězí asi druhá varianta. Zřejmě jako nejmenší zlo se jeví kombinace prohlášení celé plochy areálu za herní prostor a lpění na dodržení Pravidel v bodě dotyk hráče s cizími tělesy. Na turnajích je tato odchylka od Pravidel tolerována a pořadatel jí nemusí v propozicích ani zmiňovat, musí s ní však seznámit účastníky při nástupu.

- **Povrchová úprava hrací plochy**

Některé turnaje se hrají na nepřípustných materiálech pro povrch hrací plochy dle Pravidel. S tím těžko pořadatel něco udělá, proto na těchto turnajích je tato odchylka od Pravidel tolerována a pořadatel jí nemusí v propozicích ani zmiňovat.

- **Úbor hráčů**

Pravidla vyžadují jednotný sportovní úbor. Ten je však vyžadován jen u oficiálních nebo vrcholných neoficiálních turnajů. Z hlediska propagace nohejbalu, zejména v médiích, je požadavek jednotného úboru vítán. Jeho požadavek by měl být mimo propozic uveden již v pozvánce.

- **Nástup hráčů zápasu na hřiště**

V souladu s Pravidly bývá prováděn jen na nejvýznamnějších turnajích. Je to velice elegantní prvek, zejména jsou-li zároveň hráči představováni divákům moderátorem přes zvukovou aparaturu. Na ostatních turnajích není vyžadován. Požadavek by měl být zmíněn při nástupu účastníků.

- **Losování**

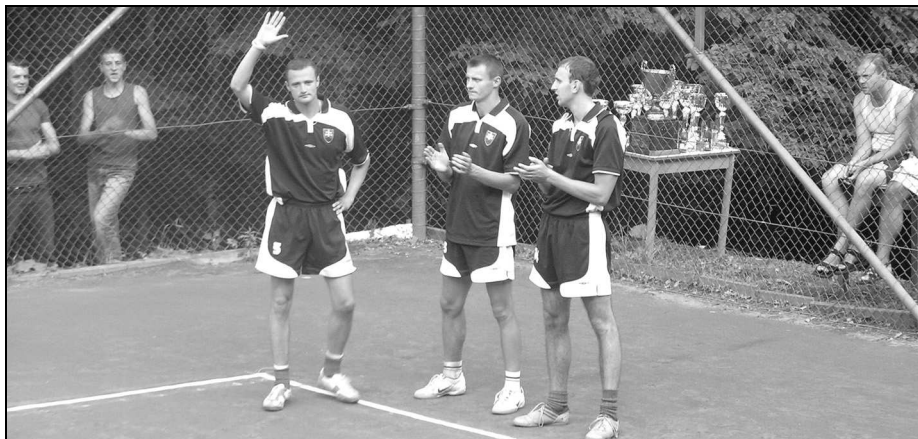
Pravidla vyžadují losování před prvním setem každého zápasu. U vrcholných turnajů by nemělo chybět, u ostatních není většinou z časových důvodů vyžadováno (podání začíná vždy na stejné straně, stranu si volí soupeři v duchu hesla „kdo dřív přijde...“). Tuto odchylku není třeba v propozicích turnaje ani zmiňovat.

- **Oddechový čas**

Na většině turnajů bývá z časových důvodů nevyužíván, či dokonce není povolen. U vrcholných turnajů by však neměl chybět.

- **Řízení zápasu**

Většinu turnajů rozhodují samotní hráči, ne delegovaní rozhodčí. Toto není třeba v propozicích turnaje ani zmiňovat, postačí seznámení během nástupu.

Elegantním prvkem pro diváky je představování hráčů zápasu v závěrečné fázi

Většinu těchto konfliktních bodů je tedy třeba ošetřit případnou výjimkou z Pravidel, uvedenou v propozicích turnaje.

Je na pořadateli, zda bude striktně vyžadovat losování před začátkem zápasu, či nikoliv

Pořadatelské tiskoviny

Pro každý turnaj musí pořadatel mít k dispozici sportovně-technické dokumenty, které jsou uváděny v propozicích jako herní předpisy. Většinou se jedná pouze o Pravidla a Soutěžní řád ČNS, které jsou k dostání v tištěné

verzi v sídle ČNS nebo na krajských a okresních člancích ČNS. Lze je jednoduše vytisknout i z internetových stránek ČNS.

Další nezbytnou pomůckou tohoto druhu, zejména u otevřených turnajů, je přehled různých hracích systémů. Existuje různá literatura (nejen nohejbalová) s různými využitelnými hracími systémy. Většinou však tyto materiály neobsahují větší počet, než řádově několik systémů. Jako vhodného pomocníka tak lze využít i tuto publikaci.

Některé dokumenty a formuláře musí pořadatel většinou sám vyrobit.

Patří k nim zejména:

- propozice
- časový harmonogram (není-li v propozicích, u otevřených turnajů alespoň přibližný)
- formulář prezenční listiny
- formulář pro zapsání výsledku zápasu rozhodčím
- formulář výsledkových tabulek v různém provedení dle počtu účastníků ve skupinách (pro 3, 4, 5...), též rozdílný pro skupinový systém a pro vyřazovacího pavouka
- formulář pořadí zápasů
- doklad o zaplacení startovného (vč. razítka a podpisu pořadatele)

U vrcholných turnajů pak jsou to další podklady, např.:

- formulář konečných výsledků s uvedením partnerů akce a jmen předávajících osob
- formulář pro hlasování odborníků o individuálních oceněních
- cedulky s číslem pořadí pro rozdělení cen
- seznam cen s rozdělením podle pořadí
- slosovateľné lístky do tomboly
- podklad pro moderátora (údaje o akci, o účastnících, různé další informace...)
- různé tabulky pro umístění v areálu (směrování na WC, šatny, občerstvení, označení šaten apod.)

Je jasné, že pro pořadatele je jednodušší příprava formulářů tam, kde je pole účastníků předem známé, než u otevřených turnajů.

Propozice

Propozice slouží k informaci účastníkům o nejdůležitějších údajích sportovní části turnaje. Nejsou-li již součástí pozvánky, měl by je obdržet každý z účastníků při prezentaci, případně musí být vyvěšeny na viditelném místě (výsledkový panel...).

Měly by obsahovat alespoň:

- **Řídící orgán**

Kdo turnaj řídí (většinou to bývá pořadatel). Dále jméno ředitele turnaje či dalších osob, na které se účastníci mohou obracet s dotazy a žádostmi.

- **Kategorii dle členství**

Zda je turnaj otevřený pro všechny, nebo je omezen členstvím v určitém sdružení (registrovaní v ČNS, ČSTV, ČOS, resortní členství), firmě, spolku, organizaci.

- **Kategorii dle výkonnosti**

Zda je turnaj otevřený pro všechny výkonnostní kategorie, nebo je omezen. A to buď shora (např. pro hráče do úrovně krajského přeboru), nebo zdola (např. pro hráče od úrovně 2.ligy).

- **Kategorii dle pohlaví**

Zda je turnaj otevřený pro všechny kategorie dle pohlaví, nebo je omezen (pouze pro muže, pouze pro ženy). Občas se konají i záměrně smíšené turnaje (např. dvojice muž a žena).

- **Kategorii dle disciplíny**

Jednotlivci (singl), dvojice, či trojice.

- **Kategorii dle věku**

Zda je turnaj otevřený pro všechny věkové kategorie, nebo je omezen. A to buď shora (např. pro hráče do 18 let), nebo zdola (např. pro hráče od 40 let).

- **Veškerá další omezení**

Často to bývají kombinace předchozích možností. Může to být např. kombinace omezení turnaje pro hráče 18–40 let do úrovně max. krajského přeboru, pro ostatní věk neomezeně. Nebo např. omezení počtu hráčů úrovně 2.ligy a vyšší na jednoho ve formaci. Dále oblíbené turnaje dvojic otec a syn. Některá omezení nemusí vždy přinést kýžený efekt, jiná však mohou být atraktivní. Je na pořadateli, aby výsledná kombinace vyzněla pozitivně.

- **Harmonogram turnaje s časem prezentace**

Je-li předem znám (u turnajů s omezeným nebo předem daným počtem účastníků). Zejména je nutností uvést vždy čas prezentace, do kterého se mohou účastníci přihlašovat do turnaje a přibližný časový rozvrh turnaje. Čas prezentace nemusí být jednotný pro všechny účastníky. U otevřených turnajů je nutností uvést vždy alespoň čas prezentace.

- **Startovné**

Výše částky za účastníka.

- **Pravidla**

Podle jakých pravidel se hraje. Jejich upřesnění a případné výjimky.

- **Hrací systém**

Je-li znám předem. Alespoň jeho obecné zásady (poměr nebo počet postupujících, co rozhoduje v případě bodové rovnosti...). U otevřených akcí postačí zmínka, že hrací systém stanoví pořadatel podle počtu prezentovaných účastníků. Též nesmí chybět vyhrazení si práva na změnu hracího systému v odůvodněných případech (dle Pravidel ČNS).

- **Nasazování, losování**

Způsoby nasazení.

- **Další technické údaje**

Počet hřišť, jejich povrch, kdo rozhoduje zápasy, kde je možno podat námitku a jakým způsobem, apod.

- **Ostatní doplňující údaje**

Např. podmínku lékařské prohlídky.

Výsledkový panel

Výsledkový panel by se měl nacházet na snadno dostupném a viditelném místě v blízkosti pořadatele, aby jej mohl pohodlně a rychle obsluhovat. Většinou se jedná o desku, nebo jinou rovnou plochu (stěnu budovy), kde jsou umístěny všechny potřebné údaje pro účastníky.

Jedná se zejména o:

- propozice
- hrací systém turnaje (není-li již v propozicích)
- pořadí všech zápasů
- tabulky výsledků.

Dobře připravený a často aktualizovaný panel pak prokáže velkou službu pořadateli, který nebude neustále obtěžován spoustou rušivých dotazů. V drtivé většině případů jsou výsledky aktualizovány ručním zapsáním, u některých akcí se používá aktualizace formou tisku z počítačové tiskárny, která je však přeci jen zdlouhavější a nevýhodou je menší četnost aktualizací. Naopak výhodou je grafická přehlednost.

Příklad výsledkového panelu

⚽ Zdravotní dozor

Zdravotní dozor (lékař, zdravotní sestra, absolvent zdravotnického kurzu) by měl být přítomen na každém turnaji bez rozdílu. Zranění si totiž nevybírá.

Bohužel ani takových momentů není nohejbal ušetřen

Většinou se jedná o drobná poranění (oděrky, naražení, vymknutí), někdy ale i vážnější (poranění kolena, česky, vazů, šlach, zlomeniny kostí), vyžadující

převoz zraněného hráče k odbornému ošetření. Sténání ležícího postiženého a je pohled, který by neměl být k vidění nikde.

🏆 Ozvučení areálu a moderování

Ozvučení venkovního areálu nebo haly, kde se turnaj pořádá, je jedním ze zásadních nástrojů pro bezproblémový chod turnaje. Myšleno je akustické moderování akce, nikoliv pouze reprodukce hudby, byť i ta samotná dokáže chod turnaje a pasáže bez hry úspěšně oživit. S poplatky autorským sdružením za její reprodukci si nemusí dělat starosti např. pořadatelé z řad členských subjektů ČSTV a ČNS.

Protože v této rubrice hovoříme o kvalitních turnajích, neměl by u řídicího pultu chybět moderátor. U velkých akcí pak dva moderátoři, z nichž jeden je svázán s pořadatelským týmem, zejména oznamuje sportovně-technické záležitosti (rozlosování, sled zápasů, změny v programu, organizační pokyny). Je nutné si uvědomit, že bez této činnosti se trvání turnaje výrazně prodlouží. Druhý moderátor je zaměřen na sportovně-propagační záležitosti (představování družstev a hráčů, jejich profily, komentář hry, představení významných hostů a sponzorů, komunikace s vybranými osobami či diváky). Šikovný moderátor pak zvládne obě úlohy sám.

Zkušený moderátor dokáže navodit vynikající atmosféru

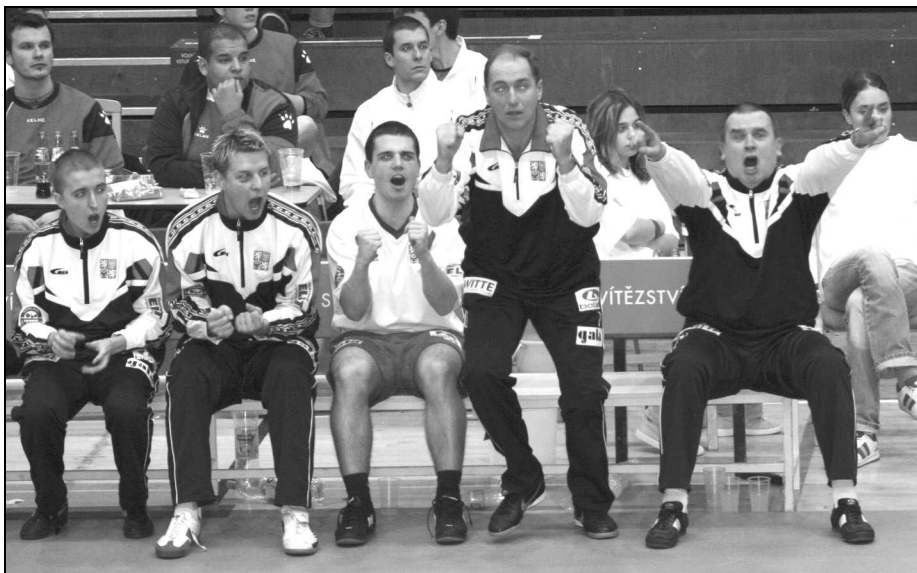
Veškeré akustické prvky je nutno začlenit nejlépe do hluchých míst turnaje (přestávky mezi zápasy, mezi sety, po dohrání skupin, při losování). Přímou do hry pak vstupovat nejlépe na začátku setu či během oddechového času, naopak nevstupovat do vyrovnaného závěru setu. Toto neplatí v případě, že

diváci vykazují pokles sledovanosti a je nutno na dramatický závěr upozornit. Divácké „úsilí“ totiž obecně klesá v určitých periodách. Po stabilizaci diváckého počtu první pokles přichází již po cca 2–3 hodinách prvotní divácké koncentrace. Pokles koncentrace může urychlit i špatné počasí (venkovní turnaj) či špatné osvětlení nebo vnitřní klima (halový turnaj). Je na moderátorovi, aby toto včas intuitivně zachytil a reagoval.

Zcela jistě se vyplatí angažovat zkušené moderátory, kteří mají široký přehled o organizaci akce, o účastnících akce, o nohejbalových soutěžích a určitý smysl pro show.

Kontrola připravenosti

Den před akcí je věnován posledním přípravným pracím a zejména pak kontrole připravenosti. Tu provádí pořadatelský tým, nejlépe pod vedením ředitele turnaje. Kontrola je zaměřena na připravenost turnaje po všech stránkách, nejen té technické. Znovu je třeba pečlivě projít zápis z koordinační schůzky pořadatelského týmu, posoudit možnosti vzniku nenadálých problémů a stanovit postupy pro jejich řešení. Opakování je matka moudrosti a tak není na škodu si některou typovou situaci nasimulovat.

U kvalitnějších turnajů by neměly chybět hráčské lavičky

Zejména je třeba si projít předběžný seznam účastníků (je-li alespoň přibližně znám) a předběžně stanovit varianty postupu v kritických prvních chvílích turnaje mezi prezentací a jeho začátkem. Ředitel turnaje by měl zkontrolovat, zda všichni členové pořadatelského týmu jsou seznámeni se svými úkoly a zda oproti plánu nedošlo k nějakým změnám, na které je nutno pružně reagovat.

Hlavní část kontroly je logicky zaměřena na technickou připravenost hřišť ke hře. Je třeba mít připraven dostatek herních potřeb, tj. míčů, sítí, ukazatelů stavu a to včetně náhradních. U venkovních hřišť pak nejlépe dva vyznačovače čar (lajnovačky) pro případ poruchy jednoho z nich a minimalizaci prodlev při souběžné úpravě více hřišť. Častým nemilým překvapením při této kontrole je nefungující čerpadlo zavlažovacího systému či zvlhlá a hrudkovitá hmota pro vyznačování čar.

V suchém období je vhodné venkovní hřiště před turnajem vydatně kropit a to i desítky minut, aby hřiště získalo dostatečnou zásobu vlhkosti v drenážích. Delší kropení během turnaje výrazně prodlužuje dobu jeho trvání. U hřišť v hale je zase třeba zkontrolovat funkčnost umělého osvětlení. V obou případech i funkčnost zvukové aparatury, je-li k dispozici.

Řádně vypnutá síť je jedním ze základních požadavků na připravenost areálu ke hře

DEN „D“ PŘÍCHÁZÍ

Prezentace

Většina turnajů ve volné dny má stanoven čas prezentace do 9 hodin, vždy v intervalu 15-30 minut. Čas je závislý na plánované době konání turnaje. Ta je dána zejména počtem účastníků, zvoleným hracím systémem a technickými možnostmi pořadatele (počet hřišť, dohodnutá doba pronájmu haly a pod...). Na většině neoficiálních turnajů dochází ze strany účastníků k nedodržení doby prezentace. Je na pořadateli, jak se s provinilci vypořádá. Pokud však bude velmi tolerantní, jako vždy se to obrátí časem proti němu a zcela jistě tak dá do dalších ročníků negativní motivaci všem účastníkům, kteří dorazili k prezentaci včas. Navíc tak poškozují pořadatele jiných turnajů, kteří lajdáctví tolerují s menším pochopením.

Při prezentaci by jednotliví účastníci měli zaplatit startovné, nahlásit název, pod kterým budou turnaj hrát a nahlásit jména hráčů, event. dlouhodobou soutěž, kterou hrají. Dále by měli obdržet od pořadatele potvrzení o zaplacení startovného, propozice turnaje, případně jim lze předat další informační či propagační materiály.

Volba hracího systému

Stanovení hracího systému je zřejmě vůbec nejdůležitějším úkonem a na jeho správnosti závisí celý turnaj. Špatně stanovený systém nejenže otráví účastníky, ale dokonce může vést k nesehrání turnaje z časových důvodů. Stejně tak může být odehrán turnaj příliš brzy a např. plánovaný zisk z prodeje občerstvení je nižší.

U prestižních akcí navíc vstupuje do hry nutnost z různých důvodů dodržet časový plán (pozdání VIP na slavnostní zahájení, požadavky televizních společností apod.) Pořadatel si musí ujasnit, zda preferuje pouze plynulý chod turnaje bez dalších nároků, nebo vyžaduje i další nároky (např. diváčkou atraktivitu).

Ať už zvolíme hrací systém skupinový, vyřazovací, nebo jejich kombinaci, vždy platí určité zásady. Nesmíme také zapomínat, že při časové rozvaze s hracím systémem musí být v souladu i pravidla.

Obecně platí:

- za standardních podmínek je hrací systém během turnaje neměnný
- hrací systém nesmí být složitý pro účastníky i diváky, přehlednost vítězí
- hrací systém musí být přizpůsoben požadované délce trvání turnaje
- hrací systém by měl co nejrovnoměrněji rozložit zatížení účastníků v příslušném kole turnaje
- nesmí dojít k herním prolukám vlivem zvoleného herního systému.
- žádný z účastníků by neměl během dne odehrát méně než 6 setů
- žádný z účastníků by neměl během dne odehrát více než 12 setů (jednotlivci), resp. 18 setů (dvojice nebo trojice), u turnajů žen a veteránů pak cca 3/4 této hodnoty.

U veteránských a ženských akcí by počet odehraných setů sestavy neměl přesáhnout číslo 14

Poslední dvě podmínky mohou být pro některé pořadatele omezující tak, že by nebyl schopen turnaj uspořádat. Proto u turnajů, kde počet účastníků nedovoluje jejich rovnoměrné rozdělení, ale zároveň limitovaný čas nedovoluje tvorbu početnějších skupin, je tolerován princip většiny, tj. zachování uvedených podmínek pro alespoň většinu účastníků. I ta menšina by ale měla odehrát alespoň čtyři sety. To je i minimem u vrcholných akcí, kde „dobře si zahrát“ není hlavním heslem dne. Výjimku tvoří turnaje

jednotlivců, nebo turnaje dvojic či trojic, hned v úvodu postižené zásahem vyšší moci. Též otevřené turnaje, kde skutečná účast výrazně převyší původní záměr a technické možnosti pořadatele (počet hřišť).

Pořadatelé, zejména u velkých akcí s desítkami účastníků a více hracími plochami, většinou při volbě hracího systému vychází z některého osvědčeného a publikovaného modelu. Někteří však projeví kreativitu a dokáží vytvořit velmi zajímavé systémy. Bohužel někdy i v negativním smyslu.

Volba systému v závislosti na kvalitě účastníků

U většiny turnajů (turnaje pro pozvané nebo kvalifikované, turnaje s omezením, některé tradiční otevřené nebo vyložené lokální turnaje) má pořadatel dopředu víceméně jasno, jakou kvalitu účastníků může očekávat. Proto by měl zvolit hrací systém typický pro tu kterou hlavní výkonnostní skupinu.

Obecně platí:

- U turnajů se slabším obsazením (bez ligových celků) je hlavní prioritou počet odehraných zápasů, není požadavek na atraktivitu (médiá, diváci). Zvolený systém by tedy měl umožnit všem účastníkům odehrát co nejvíce zápasů, výraznou redukci provést až v závěrečných kolech.
- U turnajů se středním obsazením (ligových celků je méně než 1/2) je hlavní prioritou vyváženost standardních zvyklostí účastníků z nižších a vyšších soutěží, není požadavek na atraktivitu. Zvolený systém by tedy měl být rozumným kompromisem, umožnit odehrání dostatku zápasů, ale též včas oddělit kvalitu od kvantity.
- U turnajů silně obsazených (ligových celků je více než 1/2) je hlavní prioritou touha účastníků po vítězství, do hry vstupuje i požadavek na diváckou atraktivitu. Zvolený systém by proto měl brzy eliminovat výrazně slabší účastníky a umožnit více zápasů mezi vyrovnanými celky.
- U turnajů vrcholných jsou hlavními prioritami touha účastníků po vítězství a atraktivita divácká, někdy i mediální. Zvolený systém musí brzy eliminovat slabší účastníky a umožnit více zápasů mezi vyrovnanými celky.

Skupinový systém versus vyřazovací

Výhodami skupinového systému jsou větší počet odehraných zápasů, spravedlivější postupový klíč, možnost napravit porážku. Výhodami

vyřazovacího systému jsou větší divácká atraktivita, absence zápasů, ve kterých se o nic nehraje či s předem dohodnutým výsledkem, menší časová náročnost, gradace a přehlednost turnaje. Nevýhodami jsou přirozeně výhody druhého systému.

Obecně platí:

- všeobecně u turnajů s dostatečným počtem hřišť a bez časového omezení se doporučuje skupinový systém
- všeobecně u turnajů s nedostatečným počtem hřišť nebo časově omezených se doporučuje vyřazovací systém
- u turnajů se slabším obsazením (bez ligových celků) se doporučuje skupinový systém
- u turnajů se středním obsazením (ligových celků je méně než 1/2) je vhodná kombinace skupinového systému (základní skupiny, osmifinálové skupiny, čtvrtfinálové skupiny) a závěrečné gradace v podobě vyřazovacího systému (semifinále, o 3.místo, finále)
- u turnajů silně obsazených a vrcholných (ligových celků je více než 1/2), zejména u těch, kde je velký počet diváků či přítomnost médií, je prioritou gradace turnaje a minimalizace zápasů, ve kterých se o nic nehraje či s předem dohodnutým výsledkem, doporučuje se skupinový systém použít max. do úrovně osmifinálových skupin, čtvrtfinále a výše hrát již vyřazovacím systémem.
- pro všechny turnaje se nedoporučuje více přechodů z jednoho systému (vyřazovací, skupinový) na druhý, než jeden

System s časovou diferenciací účastníků

Hrací systém (ať už vyřazovací, skupinový, nebo jeho kombinace) může zohledňovat rozdílnou časovou dostupnost účastníků. Poslední dobou některé akce přechází na model, kde účastníci z bližších míst hrají první část turnaje (ranní skupiny) a účastníci ze vzdálených míst pak druhou část (odpolední skupiny). Tento systém lze samozřejmě použít pouze tam, kde jsou účastníci předem známi dle přihlášek nebo dle pozvání.

Výhodou tohoto systému je určitá vstřícnost účastníkům, kterým doprava na turnaj zabere několik hodin a vyžadovala by tak s velkou pravděpodobností zajištění noclehu z předchozího dne. Naopak nevýhodou systému jsou několikahodinové proluky účastníků z první části turnaje, kteří se probojovali do dalších kol.

I tady musí pořadatel přistupovat k volbě citlivě a pro systém s časovou diferenciací se rozhodnout tehdy, je-li přesvědčen, že jednotný a brzký čas prezentace může odradit více vzdálených potenciálních účastníků.

Počet základních skupin a účastníků v nich

Počet základních skupin by měl být takový, aby splňoval obecné podmínky hracího systému a aby umožnil bezproblémovou (nejlépe symetrickou) návaznost dalších bojů.

Obecně platí:

- jedna skupina se používá u turnajů s velmi malým počtem účastníků
- 2 – 4 skupiny se používají u turnajů do cca 16 účastníků
- U turnajů s větším počtem účastníků je preferován sudý počet skupin, nejlépe v číselné řadě 2^n (tj. 4 nebo 8 skupin). 6 skupin je nevýhodný počet pro přechod turnaje do závěrečné části, který je pak časově náročnější. Pokud však je času dostatek, lze i tento počet použít.

Počet účastníků ve skupině, pokud počet účastníků umožňuje více skupin, by neměl být obecně větší než 6, na vrcholných turnajích větší než 4. Nevýhodou většího počtu je zmíněná časová náročnost a zvýšení počtu zápasů mezi soupeři, kteří už nemají teoretickou možnost postoupit dále. Jak pak vypadá takový průběh skupiny, netřeba rozvádět.

Rozdělení skupin na více hřišť

Pokud areál disponuje více hracími plochami, je to vždy jen dobře. V takovém případě může být rozložení skupin nebo vyřazovacích zápasů jednotlivých kol turnaje na ně rovnoměrné a nehrozí žádné proluky.

Druhou možností je nepřirazovat jednotlivé skupiny příslušnému hřišti (což je ale přehlednější pro diváky i samotné účastníky), ale na hřiště umisťovat zápasy tak, jak jdou v celkovém pořadí. Toto se využívá přednostně tam, kde počet hřišť není ve vhodném poměru k počtu skupin (celé číslo). Komplikace to však může přinést tam, kde je počet skupin malý a tam, kde zápasy rozhodují zástupci poraženého účastníka. V takových případech může dojít ke kolizi zápasů jednoho účastníka a vznikají tak časové proluky. Přesto však menší, než v případě nerovnoměrného rozložení (např. 2 skupiny na první hřiště, 1 skupina na druhé hřiště).

Složitější je to tehdy, má-li pořadatel sice k dispozici více než jedno hřiště, ale ne v jednom areálu. Při rovnoměrném rozdělení skupin by totiž jistě došlo k časové proluce na hřišti, kde se bude hrát další část turnaje (hlavní hřiště).

Pořadatel musí stanovit délku časového úseku, nezbytného pro přesun účastníků a části pořadatelského týmu na vzdálenější hřiště tam i zpět. Přesun by rozhodně neměl být živelný, ale hromadný, řízený pořadatelem. Jedině tak nedojde k další časové ztrátě.

Pořadatel má v podstatě tři možnosti, jak se vyhnout časové proluce na hlavním hřišti.

Jsou jimi:

- pořadatel na vzdálené hřiště přesune méně skupin, než zůstane na hlavním hřišti
- mají-li skupiny různý počet účastníků, pořadatel na vzdálené hřiště přesune stejný počet skupin, ale těch, které mají nižší počet účastníků
- pořadatel rozdělí skupiny rovnoměrně, ale vhodným systémem zajistí překlenutí proluky plynulým přechodem na další část turnaje zápasy postoupivších účastníků ze skupin, hrajících na hlavním hřišti (toto lze aplikovat pouze tam, kde druhé hřiště je od hlavního vzdáleno jen několik minut cesty).

Nouzovými variantami jsou pak např. vložení některé z doplňkových akcí, plánovaných na pozdější zařazení, nebo záměrné zpomalení průběhu turnaje na hlavním hřišti (toleruje větší proluky mezi zápasy, dochází k častější úpravě hrací plochy apod.). Vždy však v limitech, které neohrozí stanovený průběh celé akce.

Pro klid pořadatelské duše je žádoucí, aby obě části pořadatelského týmu měly možnost navzájem komunikovat a mohly si sdělit stav průběhu obou oddělených částí turnaje (kolik je odehráno, resp. zbývá zápasů). Pořadatel na hlavním hřišti má pak možnost operativně reagovat.

Ještě složitější situace nastává, pokud je počet hřišť v obou areálech různý. Řešení je však obdobné. Na komplikace se musí připravit pořadatel i všude tam, kde kvalita vzdálenějšího hřiště je horší, než hlavního (což většinou bývá). Některé účastníci tak kromě přesunu čeká i vyhlídka méně kvalitního hřiště, což se často neobjede bez diskusí. Nejméně diskusí vyvolá rozdělení skupin do obou areálů losem, již hůře však lze použít los tam, kde část pořadatelského týmu se turnaje účastní i v roli hráčské a musí být tedy pouze v jediném areálu. Obecně platí, že pořadatel nesmí ohledně rozdělení do areálů připustit diskusi a brát ohledy na „zaručené důvody“, proč ten který tým musí hrát na hlavním hřišti.

Více hřišť znamená i dilema, jakou část turnaje na ně rozložit. Pokud je to možné, měla by většina účastníků mít možnost zahrát si v hlavním areálu. Většinou tak je na vzdálené hřiště přesunuta jen část základních skupin. Hraje-li se na více hřištích, ale v jednom areálu, je situace příhodnější a rozložení může být libovolné. Dovoluje-li to dostatek času, je na významnějších akcích žádoucí odehrát závěrečnou část turnaje na jediném (hlavním) hřišti.

Ideální typ haly pro pořádání velkých nohejbalových akcí

Počet postupujících

Počet postupujících nesmí ohrozit obecné podmínky hracího systému. Neměl by být ani příliš malý, ani velký. U vyřazovacího systému je jasný – 50%. U skupinového systému by se měl držet také blízko této hodnoty. Při měkčím postupovém klíči se zcela jistě zvýší počet méně atraktivních duelů a zkrátí čas na skutečné vyvrcholení turnaje mezi nejkvalitnějšími účastníky, což případné diváky nepotěší. Naopak při tvrdším postupovém klíči si proti sobě pořadatel popudí řadu účastníků. Hodnota cca 40-50% je nejpoužívanější na turnajích (např. ze 4 nebo 5 účastníků postupují 2).

Započítávat či nezapočítávat výsledky

Odpověď je jednoznačná – započítávat. Přeci jen je preferováno hraní méně zápasů s více soupeři, než více zápasů s méně soupeři. Navíc v opačném případě by přibýlo zápasů, ve kterých zase o tolik nejde.

Soutěž útěchy

Na některých turnajích, zejména mládežnických nebo masového charakteru, je pro brzy vyřazené účastníky hrána soutěž útěchy. Jde vlastně o paralelně probíhající turnaj. Protože motivace účastníků do dalších zápasů po vyřazení je velmi rozdílná, bývá kvalita těchto klání slabá a divácky nezajímavá.

Obecně platí, že tam, kde pořadatel má k dispozici volné hřiště, může soutěž útěchy uspořádat. V žádném případě by však tato soutěž neměla ovlivňovat časový harmonogram hlavní větve turnaje (zařazení méně kvalitní druhé větve turnaje by narušovalo i žádoucí výkonnostní gradaci). U turnajů střední a vyšší kategorie by se už vyskytovat neměla.

Počet účastníků závěrečné části

Hraje-li se závěrečná část nebo celý turnaj vyřazovacím systémem, není co řešit. Počet jde po linii ... - 4 - 2. Hraje-li se závěrečná část nebo celý turnaj skupinovým systémem, je třeba zvážit počet účastníků závěrečné části. Obecně platí, že čím menší počet, tím se výhodami blíží již zmíněným výhodám vyřazovacího systému, které jsou přeci jen v této části turnaje preferovány. Naopak při vícečlenné finálové skupině se o tyto výhody pořadatel připraví. Proto doporučení zní: závěrečnou část (alespoň poslední 4 účastníci) hrát vyřazovacím systémem.

Pořadí soupeřů

Pravidla ČNS neošetřují důležitý bod, týkající se pořadí. Tento bod je součástí Soutěžního řádu ČNS. Na řadě turnajů se setkáme s různými více či méně zdařilými modifikacemi tohoto bodu a to je často předmětem pozdějších vášnivých diskusí. Přitom Soutěžní řád hovoří jasně.

O pořadí ve skupinovém systému rozhoduje:

- počet bodů

V případě rovnosti bodů dvou (nebo více) soupeřů rozhoduje:

- rozdíl bodů ze vzájemného (vzájemných) zápasu těchto dvou (nebo více) soupeřů
- rozdíl setů ze vzájemného (vzájemných) zápasu těchto dvou (nebo více) soupeřů
- rozdíl míčů ze vzájemného (vzájemných) zápasu těchto dvou (nebo více) soupeřů
- rozdíl setů ze všech zápasů ve skupině

- rozdíl míčů ze všech zápasů ve skupině
- los

U vyřazovacího systému je určení pořadí jasné. Do propozic turnaje tak stačí uvést informaci, že určení pořadí je dle Soutěžního řádu ČNS.

Když se nehraje malé finále

Složitější je určení pořadí tam, kde vyřazení účastníci už dále o konečné umístění v tzv. „malém finále“ nehrají (většinou z časových důvodů), ale z nějakých důvodů je třeba jejich pořadí určit (např. existují ceny i pro tato nižší pořadí). Soutěžní řád toto neupřesňuje, je tedy na pořadateli, jaký způsob určení pořadí zvolí.

Ve skupinovém systému lze postupovat tak, že se porovnávají družstva na stejných pořadích v tabulce. Nejprve se tedy porovnávají družstva na prvních nepostupových pořadích, pak na druhých, třetích ...

Při porovnávání rozhoduje analogicky se Soutěžním řádem:

- počet bodů v příslušné skupině
- rozdíl setů v příslušné skupině
- rozdíl míčů v příslušné skupině
- los

U vyřazovacího systému lze postupovat tak, že se porovnávají družstva, vyřazená ve stejných kolech vyřazovacího systému.

Mezi nimi rozhoduje analogicky se Soutěžním řádem:

- rozdíl setů v posledním zápase
- rozdíl míčů v posledním zápase
- los

Ne každý se s tímto ztotožní. Porovnávat soupeře, kteří na sebe vůbec nenarazili, zejména ve vyřazovacím systému je velmi subjektivní. V tomto případě platí, že účel světí prostředky. Pokud to však jde, je lépe nechat o všech pořadích rozhodnout na hřišti. Východiskem může být např. zápas, hraný pouze na jeden set.

Změny v hracím systému

Během turnaje by za standardních podmínek neměly probíhat žádné změny stanoveného hracího systému. Ne vždy to však bývá dodržováno. Výjimku tvoří nestandardní podmínky, zaviněné zásahem vyšší mocí živlů (hru

znemožňující nedostatečná viditelnost, silný vítr, srážky, nebo jejich akutní hrozba) či technického charakteru (porucha osvětlení v hale, jiná překážka ke hře). V takovém případě pořadatel hrací systém musí změnit, většinou razantně. Je třeba zvážit všechny okolnosti, vývoj turnaje a poté citlivě rozhodnout. Je totiž velice pravděpodobné, že někteří účastníci se mohou cítit (i být) změnou hracího systému poškozeni, zejména, zvýhodní-li nový hrací systém některou z domácích účastníků.

Obecně platí:

- pořadatel si v propozicích vyhrazuje právo změnit hrací systém v případech, definovaných Pravidly ČNS (obecné překážky ke hře)
- předpokládanou změnu v hracím systému je nutné včas avizovat všem účastníkům
- nový hrací systém stanoví pořadatel, jakékoliv hlasování zástupců účastníků je alibistické
- nový hrací systém by měl být typově co nejpodobnější původnímu hracímu systému, pokud to lze.

Jedním z oprávněných důvodů změny hracího systému je hra znemožňující počasí

Časové lhůty

Pro určení maximálního s hrátelného počtu zápasů je třeba znát empirické časové hodnoty. Ty jsou následující:

Průměrný počet odehraných setů (ukončení setu 10. bodem bez nutnosti dvoubodového rozdílu, začátek od 0:0) na 1 hřišti za 1 hodinu, včetně prostojů = 7 (trojice), resp. 8 (dvojice, jednotlivci).

Údaje platí pro průměrně velké hřiště s okolním oplocením. Všude tam, kde se pro zatoulaný míč chodí podstatně dále, počet odehraných setů se úměrně sníží. Naopak v „klecích“ či halách se počet zvýší o cca 1 set. Počet odehraných setů se také snižuje ve vyšších kolech turnaje. Je to dáno větší vyrovnaností soupeřů a projevující se únavou, zejména v útočné fázi hry. Časové rozdíly v závěrečné části tak oproti zápasům základní části mohou činit až 40%!

Obtížné je stanovovat časové hodnoty ve vyřazovacím systému, kde se hraje rozhodující (většinou třetí) set. Některé zápasy jsou rozhodnuty v předchozích setech, jiné ne. Zde zkušenosti říkají, že čím vyšší kolo turnaje, tím je pravděpodobnost hry rozhodujícího setu vyšší.

Lze konstatovat, že ve vyřazovacím systému a hře na dva vítězné sety:

- do úrovně semifinále je průměrný počet třísetových zápasů cca 35%
- v semifinále a vyšší úrovni je průměrný počet třísetových zápasů cca 60%

Nasazení a losování

Nasazení

Nasazování celků do turnaje je úkonem, který by neměl chybět na žádném, alespoň průměrném turnaji. Je však jedním z nejzávažnějších úkonů. Práce těch, kteří nasazují, je podobná práci dostihového handicapera. 100% správné nasazení je téměř nemožné, protože průběh turnaje a jeho konečný výsledek je ovlivněn mnoha faktory. Za dobré nasazení je považována trefa cca 2/3 správných nasazení (např. z 8 nasazených jich ve čtvrtfinále hraje alespoň 5). Nasazení by měla provádět osoba či osoby, nejlépe znalé všech faktorů, ovlivňujících šance účastníků. A to v klidném prostředí, kam nemají přístup účastníci. Jinak se mohou připravit na nekončící diskusi a následný mizerný výsledek své činnosti.

Obecně platí:

- čím kvalitněji je obsazený turnaj, tím je větší poptávka účastníků po správném nasazení

- správné nasazení hraje větší roli ve vyřazovacím systému, než ve skupinovém
- právo být mezi nasazenými má zajištěn obhájce a první domácí sestava.

Faktory, ovlivňující nasazení, jsou zejména:

- výsledky hráčů účastníka v jednorázových i dlouhodobých soutěžích
- výsledky hráčů účastníka z předchozích turnajů v posledním období
- typové složení hráčů účastníka
- předchozí výsledky hráčů účastníka na tomto turnaji
- zdravotní stav hráčů účastníka.

 Losování

Losování je velmi jednoduchý úkon, nepotřebující delší komentář. I na něm se však pozná, jak kvalitně je turnaj připraven. Mělo by být prováděno před zástupci všech účastníků, o kterých se losuje. Předem by měly být připraveny papírky a losovací nádoba. Velmi amatérsky pak působí trhání papírků před zástupci účastníků. Dobrým zvykem bývá, že svůj osud si vybírá každý zástupce účastníka sám. Při losu je třeba mít na paměti, že může dojít ke komplikacím. Např. pokud by los svedl do základní skupiny dva účastníky z jednoho oddílu a v propozicích je uvedeno, že tomu tak být nemůže, nebo takto rozhodne pořadatel před samotným aktem. Pak je nutné provést náhradní los a z tohoto důvodu je prováděn los nejprve právě u takových účastníků.

 Spojování skupin

Velmi častou chybou bývá špatné spojení skupin, ať už do dalších kol skupinového systému, nebo do vyřazovacího pavouka. V podstatě jsou tři základní principy spojování skupin.

 Losem

Princip spravedlivý i nespravedlivý. Spravedlivě vyloučí jakékoliv možnosti spekulací při nasazování, nespravedlivě může svést dohromady silné skupiny a naopak slabé. To je nežádoucí efekt jak pro hráče, tak i diváky.

 Dáno nasazením

Systém spojení jednotlivých skupin je dán již při nasazování. V takovém případě je prioritou striktní dodržení nasazovacího pavouka. Je ale nevýhodou, že se nepotká více částí pavouka a každá část hraje spolu až do

vrcholu. Některé účastníci se tak střetnou opakovaně. Naopak výhodou je, že při správném odhadu nasazujícího je velká šance na střetnutí nejlepších účastníků až v závěru turnaje, ne v dřívějších kolech („předčasné finále“). Těž to, že nedochází k časovým prolukám díky dalšímu losování.

Kombinací nasazení a losu

Systém spojení jednotlivých skupin je dán již při nasazování. Striktní dodržení nasazovacího pavouka však není úplnou prioritou a je požadavek na prolnutí jednotlivých částí pavouka. V takovém případě se k jedné skupině postupujících přilosuje druhá skupina postupujících z opačné části pavouka. Výhodou je právě omezení počtu opakovaných střetnutí stejných účastníků a korekce špatného odhadu nasazujícího. Nevýhodou je ale možnost střetnutí favorizovaných účastníků v nižších kolech turnaje. Tuto nevýhodu lze částečně zmírnit způsobem nasazení, nikdy však nedosáhneme absolutní vyváženosti. Další drobnou nevýhodou je vznik prodlevy dalším losováním.

Obecně platí, že losem by se měly spojovat skupiny jen na slabších turnajích. Na ostatních se doporučují oba zbývající principy.

Počet zápasů a jejich pořadí ve skupině

Počet zápasů ve skupině se určí jednoduchým vzorcem:

Počet zápasů = počet účastníků x (počet účastníků – 1) / 2

Pořadí zápasů slouží k rozvržení jednotlivých zápasů ve skupinách. Obecným pravidlem bývá, že zápas dvou nejvýše nasazených (pokud nasazení bylo provedeno) ve skupině se hraje jako poslední zápas skupiny, aby byla zachována předpokládaná gradace. Naopak pokud se ve skupině sejdou dva účastníci z jednoho družstva (oddílu), zápas mezi nimi se z pochopitelných důvodů hraje jako první.

Příklad pořadí zápasů ve tříčlenné skupině:

1–3, 2–3, 1–2 (celkem 3 zápasy)

Příklad pořadí zápasů ve čtyřčlenné skupině:

1–4, 2–3, 2–4, 1–3, 3–4, 1–2 (celkem 6 zápasů)

Příklad pořadí zápasů v pětičlenné skupině:

2–3, 4–5, 1–3, 2–5, 1–4, 3–5, 2–4, 1–5, 3–4, 1–2 (celkem 10 zápasů)

Jak vidno, ať zvolíme tento rozpis pořadí zápasů ve skupině, nebo odlišný, nevyhneme se někde tomu, aby někteří účastníci nehráli dva zápasy za sebou. Drtivá většina turnajů je ale hrána ve více skupinách, jejichž zápasy se prolínají, takže tento negativní jev se tímto minimalizuje.

KDYŽ ZADUNÍ SMEČE

⚽ Průběh turnaje

⚽ *Zahajovací nástup*

Většinou k němu dochází do 20-30 minut po skončení prezentace u otevřených akcí, do 10 minut u turnajů s předem daným polem účastníků. Během této doby musí pořadatel zvolit hrací systém turnaje, provést nasazení a losování, případně i rozdělení skupin na více areálů.

Nešvarem turnajů je to, že zatímco pořadatel připravuje nástup naplánovaný do nejmenších detailů, ze strany účastníků je přístup žalostný. Nastupují neuspořádaně, řada hráčů sedí v restauraci, nejsou ve sportovním (je-li požadován, tak i jednotném) úboru, baví se mezi sebou, atd. Na vrcholných turnajích může být nástup vyžadován v duchu znění Pravidel. Na ostatních je na pořadateli, aby doslova vyhnal hráče z restaurace a laviček, vyzval je k uspořádanému nástupu před diváky po jednotlivých účastnících. Ředitel turnaje provede zahájení, případně uvede další osoby.

Příkladný nástup účastníků najdeme spíše u oficiálních akcí

U významných turnajů by měla turnaj zahajovat nejvýznamnější osoba, pozvaná k tomuto účelu pořadatelem (patron turnaje, představitel orgánů státní správy, hlavního sponzora...). Se sportovně technickou částí pak účastníky seznámí zástupce řídicího orgánu. Určitě nepochybí, bude-li mít v ruce propozice.

Účastníky by měl zejména seznámit s:

- **Pravidly**
Podle jakých pravidel se hraje, jejich upřesnění a případné výjimky.
- **Hracím systémem**
Jeho schéma, počet skupin nebo vyřazovací pavouk, počet postupujících, započítávání výsledků, čím je dáno pořadí
- **Nasazením, losováním**
Nasazení a rozlosování do skupin nebo vyřazovacího pavouka.
- **Dalšími technickými údaji**
Počet hřišť, na kterých se hrají jaké skupiny, kdo rozhoduje zápasy, kde je možno podat námitku, apod.

Dobu nástupu může zatím pořadatel z časových důvodů využít např. k rozepsání pořadí jednotlivých zápasů.

U některých vrcholných akcí se zejména z důvodů eliminace nešvarů, uvedených v úvodu tohoto bodu, provádí nástupy dva. Prvním je tzv. technický (formální) nástup, kde jsou přítomni pouze účastníci bez dalších nároků (na úbor, pozici při nástupu apod.) a zástupci pořadatele, kteří seznámí účastníky se sportovně-technickými záležitostmi turnaje. Během dne, většinou po odehrání základní části turnaje, pak následuje oficiální zahajovací nástup. Tomu již jsou přítomni nejen zástupci pořadatelů a do dalšího kola turnaje postupující účastníci, ale i přizvané významné osoby z řad sponzorů nebo orgánů samosprávy. Vždy jsou představováni moderátorem nástupu.

Zahájení turnaje

Turnaj začíná vyhlášením prvního zápasu.

Rozhodování zápasů

V drtivé většině turnajů rozhoduje zápas zástupce poraženého účastníka z předchozího zápasu. Tady bývá často kámen úrazu. V prvé řadě hráči poraženého účastníka odchází co nejrychleji z kurtu a vracet se na něj se nikomu moc nechce. Nahánět je poté znamená při velkém počtu zápasů i velkou časovou ztrátu, která se nemusí vyplatit. Zadruhé na menších turnajích se často stává, že rozhoduje hráč, kterému pravidla nohejbalu moc neříkají. A také nebývá k dispozici píšťalka, či dokonce ukazatel stavu setu. Dost problémů s postem, který je u klíčových duelů vůbec tím nejdůležitějším.

Obecně platí:

- po konci každého zápasu musí pořadatel ihned předat výsledkový lístek následujícího zápasu poraženému dříve, než odejde ze hřiště
- hraje-li se důležitý zápas a jsou-li pochybnosti o znalostech rozhodčího, pořadatel sám deleguje rozhodčího
- zápas by neměl rozhodovat hráč ze stejného družstva (oddílu), jako je jeden z účastníků zápasu
- zápas by neměl rozhodovat hráč, sportovně či jinak zainteresovaný na výsledku rozhodovaného zápasu
- první zápas rozhoduje pořadatel
- na místě rozhodčího by měla být trvale k dispozici píšťalka
- na místě rozhodčího by měl být trvale umístěn ukazatel stavu setu (počítadlo)
- u turnajů nejvyšší kategorie by výsledkový lístek měli zkontrolovat a podepsat oba kapitáni účastníků.

Na vrcholných turnajích by nemělo být rozhodování zápasů svěřeno do rukou samotných hráčů, ale kvalifikovaným rozhodčím. Náklady na rozhodčí představují méně významnou položku v rozpočtu turnaje, investice se zcela jistě vyplatí.

Ukazatel stavu setu a zápasu je při rozhodování nezbytností

⚽ **Úprava hrací plochy**

Týká se jen venkovních areálů. U větších akcí jsou na tuto činnost vyčleněny osoby z pořadatelského týmu. U turnajů, kde je silný tlak na dodržení časového harmonogramu, resp. je přáním pořadatele jeho urychlení, probíhá úprava hrací plochy řízeným způsobem, nejlépe od jediné osoby. Mimoto požadavek na úpravu hrací plochy může vzejít i od rozhodčího.

Úprava hrací plochy by neměla probíhat živelně, ale řízeně

⚽ **Doplňkové akce**

⚽ **Dovednostní hráčské soutěže**

Úplná novinka. Vzorem jsou některé sporty, kde jsou tyto soutěže nesmírně atraktivní pro diváky. Účelem soutěže je zejména probudit a naladit diváky z určité monotónnosti průběhu turnaje. Z tohoto důvodu by měla být zařazena v jeho druhé polovině, ale před vyvrcholením turnaje v závěrečné části. Neměla by ale trvat déle, než 15-20 minut. Zúčastnit se jí mohou např. zástupci účastníků, kteří se probojovali do závěrečné části. Určitě by se mělo vždy jednat o dovednostní nohejbalové. Je na pořadateli, jaké disciplíny vymyslí.

⚽ **Tombola**

Tombola je klasikou. Každý z diváků, hráčů, rozhodčích a dalších zúčastněných obdrží nebo si zakoupí lístek (vstupenku, los), který je pak veřejně slosován. Výherci obdrží ceny. Nejvhodnějším termínem pro vyhlášení tomboly je úplný závěr akce, po vyhlášení výsledků. Zmírní se tím

častý negativní jev turnajových akcí, odchod většiny diváků ihned po skončení finálového zápasu a hrozba nedůstojného závěrečného ceremoniálu před hrstkou nejvěrnějších příznivců.

Divácké soutěže

Divácká soutěž je obdobou hráčské dovednostní soutěže. Samotný úkol musí být přirozeně jednodušší, než u hráčů. Občas mohou nastat problémy s některým vylosovaným divákem, který veřejně nechce prezentovat své „schopnosti“. A může se jich takových sejít více. Pak dojde k poměrně nečekaně velké časové proluce a účel soutěže je zmařen. Obecně lze říci, že v případě volby mezi diváckou a hráčskou soutěží je lepší volbou právě hráčská. Hráči navíc mají k sportovní soutěži přeci jen vřelejší vztah, než někteří stydliví diváci. Druhou možností je vylosování diváků, kteří poté spolu sehrají regulérní zápas (většinou na jeden set) o určené ceny.

Exhibiční zápasy a vystoupení

Exhibice mají i u nohejbalových akcí tradici. Nejčastěji jsou to exhibiční zápasy veteránů, žen, zástupců partnerů akce nebo městského zastupitelstva, veřejně známých osobností (herci, politici apod.), sportovních legend (většinou fotbalisté). Hraje se většinou na jeden, maximálně dva sety.

Na nohejbalových turnajích se v exhibičních zápasech představují i fotbalové legendy

Exhibiční zápasy je třeba vkládat do programu akce s rozvahou, závěrečný blok turnaje by jimi neměl být roztříštěn, protože jejich sportovní úroveň je v kontrastu s výkony, které očekává na finálové duely naladěné publikum. Toto

neplatí jen v případech, kdy se podaří pořadateli zajistit aktéry mimořádného jména. Exhíbiční vystoupení jsou zpravidla několikaminutové představení tanečních krací skupin, mažoretek, ale i třeba vystoupení žonglérů s míčem nebo znalců bojových umění. Fantazii se meze nekladou, čím originálnější, tím lépe.

Exhíbiční vystoupení mažoretek

Nepřítel čas

Častá to věc na rozsáhlejších turnajích. Turnaj běží, vše napohled klape a jediné co začíná haprovat, je čas. Důvody mohou být různé, nicméně zatímco účastníci si hrozby vědomi nejsou, ztráta proti plánované době narůstá a pořadatel se začíná potit. Změna v hracím systému nepřipadá v úvahu. Co teď?

Pokud je kvalitně připravena organizace turnaje, lze průběh výrazně urychlit. Je třeba omezit dvě největší proluky, jimiž jsou proluka mezi jednotlivými zápasy a během zápasu pak při zakopnutí míče.

Vyžaduje to zejména:

- po konci prvního setu každého zápasu je třeba ohlásit jména soupeřů následujícího zápasu (ohlášení znovu opakovat těsně před skončením zápasu)
- po konci každého zápasu ihned předat výsledkový lístek následujícího zápasu poraženému (pokud nerozhodují delegovaní rozhodčí, ale hráči) dříve, než odejde ze hřiště
- požádat rozhodčího o okamžité zahájení zápasu

- o úpravě kurtu, kropení a vyznačování čar rozhoduje pouze jediná osoba a omezit tyto činnosti na nejnutnější minimum
- dostatečný počet náhradních míčů
- určení osob na vyhledání zakopnutého míče, aby to nedělali sami hráči probíhajícího zápasu.

Výsledkem je minimalizace proluk, jejichž součet někdy dosahuje až 30% hrací doby turnaje!

Náhradní míč v blízkosti rozhodčího by měl být samozřejmostí

🏆 Námitky

Podání námitky a způsob její vyřízení nezbytně patří ke koloritu turnaje. Způsoby se liší turnaj od turnaje. Není asi na škodu inspirovat se oficiálními akcemi a převzít některé pasáže ze Soutěžního řádu ČNS. Přílišná benevolence pořadatele při podání námitky totiž vede k riziku zvýšení jejich četnosti a z pořadatele, jako sportovně-technického orgánu, se pak stává spíše orgán legislativně-disciplinární.

Obecně tedy lze stanovit podmínky podání námitky:

- podání může provést pouze účastník turnaje, zapsaný na prezenční listině
- podání musí být učiněno nejpozději do 10 minut od skončení zápasu nebo jiné události, ke které se námitka vztahuje (u oficiálních akcí je stanovena lhůta na 15 minut, zde však je vyžadováno podání písemnou formou)

- podání musí být doloženo poplatkem (u oficiálních akcí je stanoven na 100-200 Kč).

Pořadatel provede rozhodnutí. Čím dříve, tím lépe, to platí zejména v závěrečné části turnaje, kdy už mezi zápasy stejného účastníka není taková proluka. Podání námitky nemá odkladný účinek. Proti rozhodnutí pořadatele o námitce není odvolání (nebylo by ke komu je podat). Poplatek za podání námitky je vrácen namítajícímu, pokud pořadatel rozhodl o vyhovění (i částečném) námitce.

Vyhlášení výsledků

Závěrečný ceremoniál

Vyhlášení by mělo probíhat na důstojném místě, nejlépe na ploše hřiště před hlavním diváckým sektorem. Nejúspěšnější účastníci by měli stát seřazeni podle pořadí čelem k divákům. U vrcholných turnajů jsou vhodné i stupně vítězů, tzv. „bedna“. Ceny by měly předávat osoby, které patří mezi VIP turnaje, což se také většinou děje. Pořadí by mělo gradovat, tj. být vyhlášováno od posledního do prvního. Zcela jistě by na významnějších turnajích měl být uváděn nejen název účastníka, ale i jména hráčů a předávajících osob (u nich i název společnosti nebo úřadu).

Hlavní trofej by měla předávat nejvýznamnější osoba nebo zástupce hlavního sponzora

Protože závěr turnaje bývá hektický, málokdy to moderátor zvládne bez písemného podkladu. Je výhodnější mít připraven list, na který jsou dopisovány jména účastníků a jejich hráčů, jména hráčů s individuálním

oceněním atd. Moderátor se tím vyhne trapným chvilčkám v nevhodnou chvíli.

⚽ **Minimalizace proluky**

Velmi častým negativním jevem na turnajích je závěrečný ceremoniál před poloprázdným diváckým sektorem, zejména u turnajů s pozdějším koncem. Tento jev je nedůstojným projevem neúcty k většinou celodennímu snažení hráčů. Ti si, stejně jako např. herci v divadle, zaslouží vyslechnout svou odměnu ve formě potlesku. Když už to nenapadne samotné diváky, měl by zasáhnout pořadatel a diváky vhodně upozornit, aby svá místa ještě neopouštěli. Předpokládá to však minimalizaci proluky mezi skončením posledního zápasu a závěrečným ceremoniálem. Osvědčuje se toto upozornění provést ještě před zahájením posledního zápasu.

Pořadatel by proto měl mít připraveno vše potřebné pro vyhlášení již během posledního zápasu. Tj. konečné pořadí, včetně jmen hráčů, individuální ocenění (jsou-li vyhlášována), ceny a osoby, které je budou předávat. Je-li cen větší množství, vyplatí se mít k ruce i jejich seznam s přiřazením k příslušnému umístění. Případným nepříjemnostem při předávání a vyhledávání cen lze předejít i jejich pečlivým rozmístěním na předávacím stole, vč. cedulek s číslem pořadí.

Praktické je označení jednotlivých cen cedulkou s pořadím

Individuální ocenění

Na turnajích bývá zvykem ocenit nejen nejlepší účastníci, ale i jednotlivce. A to buď formou nominace do tzv. All Stars Teamu bez upřesnění hráčského postu, nebo vyhlášením nejlepšího smečáře (blokaře, nahrávače, polaře) nebo jen nejlepšího hráče turnaje. Význam individuálního ocenění by neměl být přeceňován zejména proto, že se jedná o subjektivní hodnocení. Cena individuální by tak neměla dosahovat či dokonce přesahovat hodnotu ceny za kolektivní úspěch.

Samotnou volbu by měl pořadatel zadat mezi několik přítomných nohejbalových odborníků (trenéři, vedoucí družstev, bývalí hráči). Z jejich hlasů pak vzejde konečný výsledek.

Ceny

Po vyčerpávajících bojích přichází zasloužená odměna pro nejlepší celky i hráče. U velkých turnajů s vyšší dotací hodnota cen bývá předem uvedena na pozvánkách, kde má především motivační charakter. Měla by obecně být úměrná kvalitě turnaje. Pokud však bude vyšší, určitě se účastníci zlobit nebudou. Hráče jistě potěší, že poslední dobou se dotace na ceny obecně zvyšují. Naopak mizerné ceny dokáží některé účastníky odradit od příští účasti.

Dotace na ceny se pohybují v těchto relacích (rok 2007):

- do 3 000 Kč u nejmenších turnajů
- do 5 000 Kč u turnajů se slabším obsazením (bez ligových celků).
- 5 000 – 10 000 Kč u turnajů se středním obsazením (ligových celků je méně než ½).
- 10 000 – 20 000 Kč u turnajů silně obsazených (ligových celků je více než ½).
- 20 000 – 100 000 Kč u turnajů vrcholných (ligových celků je většina, přítomnost médií, významných osob, stovky diváků).

Samotné ceny mohou být různé. U „pouťáků“ to bývají skleničky, ručníky, salámy, drogistické zboží. U středních turnajů pak často vstupuje do hry sponzor, který dodá své výrobky nebo služby. U velkých turnajů je častá kombinace cen s dárkovými koši, nechybí ani slevové poukázky. U vrcholných turnajů se stále častěji objevují i šeky s finanční částkou.

Nezávisle na kvalitě turnaje by určitě mezi cenami neměly chybět:

- **Trofeje**

Poháry (či jiné trofeje) se štítkem, kde je uveden název turnaje, rok, event. ročník a umístění. U tradičních turnajů pak na tomto turnaji zaběhlé trofeje (dřevěné vypalované desky, talíře, totemy apod.)

- **Diplomy**

Samotné papírové diplomy jsou vhodné pouze u menších turnajů nebo turnajů mládežnických kategorií. U větších turnajů mužských kategorií pak často končí v koši. Proto je vhodné provést předem jejich úpravu, nejlépe zarámováním. Takový diplom lze pak okamžitě pověsit na stěnu.

Obojí patří mezi klasiku, která nalezne svou pozici na čestném místě kluboven či bytů. Nepodléhá zkáze a často tak zůstane jedinou vzpomínkou na desítky let staré vítězství.

Určitě obecně nepochybí pořadatel, pokud se cenami stanou:

- **Produkty, mající přímý vztah k nohejbalu**

Platí to zejména u mládežnických turnajů. Jejich přehled naleznete např. na internetových stránkách ČNS v prodejní sekci.

- **Přímo finanční částky**

Odstraňují nedostatky některých věcných cen, tj. častou nepraktičnost, nevhodnost použití, objemnost, duplicitu cen z minulých ročníků a další.

I chybami se člověk učí

Ne vše se na turnaji povede. Něco je způsobeno nezkušeností pořadatele, něco vyšší mocí, něco i nižšími pohnutkami.

Pro všechny nenadále události by mělo obecně platit toto pořadí priorit:

- sportovní stránka
- technická stránka
- společenská a propagační stránka
- ekonomická stránka
- ostatní.

U prestižních akcí s účastí zástupců médií a parterů akce, zejména pak u těch, kde je nasmlouván televizní přenos, jsou upřednostňovány jejich zájmy.

Čas některých akcí musí být přizpůsoben požadavkům televize

⚽ Problémy způsobené nezkušeností pořadatele

Dost častý případ. U nového turnaje jsou menší problémy tak trochu očekávány a celkem i tolerovány. Horší je to u turnajů zaběhlých, kde např. dojde ke změně na postu ředitele turnaje. Dosud standardní mechanismy nefungují a problémy jsou mnohem viditelnější, než u předchozího případu. Proto bývá dobrým zvykem, že nový člověk je obložen zkušenými matadory, kteří včas podchytí blížící se problémy. Je totiž škoda pokazit turnaj, když náprava je možná většinou až další rok. Chybami se však člověk učí, snahou pořadatele by mělo být je neopakovat. K tomu výborně slouží zmiňovaná zpráva z minulého ročníku turnaje.

⚽ Problémy způsobené zásahem vyšší moci

Noční můra každého pořadatele. Ten udělá všechno do nejmenšího detailu a zásah vyšší moci udělá z turnaje domeček z karet. Vyšší moc nelze předem definovat ani předvídat. U venkovních hřišť se většinou jedná o akutní hrozbu nebo již účinkující nepříznivé počasí – déšť, tmu, mlhu, silný vítr. U hal pak zejména o výpadek osvětlení. Dále pak u obou např. o poškození základních i náhradních sítí, míčů. Tragičtější jsou pak např. živelní pohromy.

Dojde-li k zásahu vyšší moci, je třeba zvážit, jedná-li se o jev přechodný a tedy odstranitelný, či trvalý a tedy neodstranitelný. Je-li to první případ, musí

pořadatel udělat maximum pro nastolení standardních podmínek. I když se to třeba nemusí vždy povést, účastníci ocení snahu a budou mnohem vstřícnější k případným změnám herního systému, které se většinou projeví v redukci počtu postupujících, redukci počtu zápasů apod. Podaří-li se následky zásahu vyšší moci odstranit, ten poslední odstranit nelze. Je jím časový skluz turnaje. Důsledkem pak musí být maximální urychlení průběhu turnaje, v horším případě zmíněná změna herního systému.

Jedná-li se o druhý případ, je po všem. V takovém případě záleží na důvtipu pořadatele, jak turnaj „dohraje“. Většina turnajů se takto dohrává v kartách, či losem. Jsou ale i takové, kde se turnaj dohrává v panujícím běsnění živlů, což diváci jistě ocení. Vyžaduje to však odvážné účastníky i pořadatele, kterého pak zcela jistě čeká úprava poškozeného kurtu.

Povodeň dokáže připravit pořadatelům nemilé překvapení

Problémy způsobené nižšími pohnutkami

Nejtragičtější chyba. Nejčastější z nich je snaha pořadatele pomoci domácím účastníkům. Ať už výhodnějším nasazením, úpravami hracího systému v závislosti na průběžných výsledcích domácích účastníků, ponechání derby domácích účastníků jako závěrečného zápasu skupiny a podobné nešvary. Také domácí hráči by zejména na svém turnaji neměli domlouvat výsledek zápasu předem, sníží-li se už k takovému jednání.

Zcela jistě si dlouhodobějším provozováním a tolerováním těchto praktik pořadatel zadělává na to, že v příštích ročnících mu pole účastníků prořídne a

z kdysi kvalitního turnaje se stane obyčejný „pouťák“. Jeho následníky v pořadatelských funkcích pak čeká nevděčná práce.

Fair play

Dodržování zásad fair play je nejvyšším principem i v tomto sportu. Je to obrázek morální vyspělosti hráče. Opravdový hráč totiž nechce vítězit podvodem. Takové vítězství pro něj není plnohodnotným. Je to jen vítězství na papíře, ne skutečné.

Bohužel dnešní doba takovými hráči neoplývá. Do popředí se tlačí hráči, které vítězství podvodem může i těšit. Jsou v tom vydatně podporováni svými trenéry, vedoucími, spoluhráči. Nahrává tomu i nepřesný rozhodčí, kupící chybu za chybou. Častý argument, že od posouzení chyb je rozhodčí a ten je za to placen, nelze akceptovat. Ne kvůli frázi, že rozhodčí je také jen člověk. Ale proto, že princip fair play jako nejvyšší princip je všemu nadřazen. Je nadřazen lidem, je nadřazen zájmům oddílu, je nadřazen finančním částkám.

Někdy to však dojde tak daleko, že hráč, který přizná rozhodčímu svou herní chybu, je prezentován za škůdce ve vlastním týmu. To je přímá cesta do záhuby. Na akci přítomného trenéra či vedoucího družstva je kladen vyšší morální kredit, než na prostého hráče. Jestliže jej nemá, neměl by tuto funkci vykonávat. Je tak na jeho nadřazených, aby jeho kredit posoudili a vyvodili důsledky.

Existují i výraznější provinění, která můžeme zahrnout do nečisté hry, vezmeme-li jí v úvahu jako celek. Je však třeba mít na paměti jedno. Dodržování fair play dělá z prostého hráče všemi uznávaného hráče.

PŘÍKLADY HRACÍCH SYSTÉMŮ

Tato kapitola si neklade za cíl popsat všechny možné hrací systémy pro všechny konkrétní počty účastníků. Účelem je znázornit základní typové systémy, popsat jejich nejvhodnější využití a popsat logiku jejich tvorby tak, aby je pořadatel mohl aplikovat na již konkrétní turnaj s konkrétní účastnickou kvalitou, počtem účastníků a časovým limitem pro dobu konání.

Všechny zde uvedené systémy jsou koncipovány jako jednodenní tak, aby hrací čas turnaje nepřesáhl cca 10 hodin, tj. zhruba využitelnou denní dobu (od cca 9 do 19 hod). Tento charakter má absolutní většina venkovních i halových akcí. Jedná se o systémy, používané spíše u kvalitativně středních a vyšších akcí. Nejsou zde proto např. uvedeny systémy, kde vyřazení účastníci hrají spolu paralelní větev turnaje, tzv. soutěž útěchy.

Každý příklad je vztažen k určitému počtu účastníků. Lze jej použít i pro nižší počet účastníků a celkový čas turnaje je vždy shodný, nebo menší. Pro využití jednotlivých hracích systému platí uvedené v kapitole Volba hracího systému.

Výchozí předpoklady

U skupinového systému se vždy předpokládá zápas každého účastníka s každým v příslušné skupině. U vyřazovacího se vždy předpokládá zápas dvou účastníků. U obou pak spojení soupeřů do vyššího kola striktně dané úvodním nasazením (např. ve čtyřskupinovém modelu A1 – nejlepší účastník, B1 – 4. nejlepší, C1 – 3. nejlepší, D1 – 2. nejlepší), pokud není uvedeno jinak.

V příkladech je uvažováno s hrou na dva sety, končící 10. bodem, ve skupinovém systému a hrou na dva vítězné sety, končící 10. bodem (s třetím setem začínajícím stavem 0:0), ve vyřazovacím systému.

Pro výpočet ve vyřazovacím systému jsou používány i průměrné hodnoty počtu odehraných setů, které nemusí být celým číslem. U symetrických systémů je použitím shodných písmen znázorněno spojení skupin ve vyšším kole, u nesymetrických je používáno další písmeno v pořadí.

Odehrání závěrečné části (finálová skupina nebo semifinále a výše) je vždy předpokládáno na jediném (hlavním) hřišti.

Základní modely hracích systémů

Kromě základního rozdělení hracích systémů na skupinové, vyřazovací a jejich kombinaci, můžeme charakterizovat i několik jejich typických modelů v závislosti přechodu z prvního kola do vyšších kol turnaje. Drtivá většina turnajů používá v prvním kole skupinový systém.

Lichý počet základních skupin

Používá se tam, kde není vhodná možnost pro použití sudého počtu. Rozhodně by to ale nemělo být prvočíslo vyšší než 5. Cílem je v dalších kolech dosáhnout symetrie, tj. sudého počtu skupin, nebo vyřazovacích kol. To splňují čísla 3 a 5, z nichž lze dosáhnout plynulého přechodu na počet 2, resp. 4. Vždy však počet postupujících musí být sudý, avšak nelze započítávat jejich vzájemný výsledek.

Příkladem jsou systémy se 3 a 5 skupinami (pro 12, 15, 20, 25 účastníků), ze kterých postupují 2 účastníci z každé do 2 skupin vyššího kola.

V přehledu nejsou uvedeny nesymetrické systémy, kde je k přechodu na symetrický systém využíváno porovnávacích kritérií („matematiky“), tj. např. takové, kde k postupujícím vítězům skupin je přiřazen omezený počet druhých nejlepších ze skupin, na základě porovnání jejich dosažené bilance ve skupině (body, sety...). Tyto obecně málo oblíbené systémy by se měly používat jen tam, kde nejde z jakýchkoliv příčin užít standardní.

Sudý počet základních skupin je dělitelný 3

Používá se tam, kde počet účastníků nedosahuje počtu, umožňujícímu využít řadu čísel, dělitelnou číslem 4. I zde je cílem v dalších kolech dosáhnout symetrie, na rozdíl od lichého počtu skupin to ale nemusí být ihned v kole následujícím.

Příkladem jsou systémy se 6 skupinami (pro 18, 24, 30 účastníků), ze kterých postupují 2 účastníci z každé do 3 skupin vyššího kola, v dalším kole pak využijeme předchozí modelový příklad.

Sudý počet základních skupin je dělitelný 4

Pořadatelem i účastníky žádaná varianta, umožňující využít širokou škálu symetrických hracích systémů, včetně možnosti přenášení vzájemných výsledků z nižšího kola. Příkladem jsou systémy se 4 nebo 8 skupinami (pro 16, 20, 24, 32 účastníků).

Počet základních skupin je součástí řady 2ⁿ

Platí to, co u předchozí verze, navíc lze využít i vyřazovací systém bez kombinace se skupinovým. Příkladem jsou systémy pro 16, 32, 64 účastníků.

Stupňovité systémy

Alternativou klasických výše uvedených systémů, kde postupující ze skupiny postupuje vždy o jedno kolo výše, je systém, kde např. vítěz skupiny postupuje přímo o dvě kola výše, zatímco druhý (event. i třetí) ze skupiny postupuje jen o jedno kolo výše.

Diskutabilním bodem stupňovitého systému bývá nasazení do vyřazovacího pavouka (např. A1 - vítěz posledního kola skupin). Praxe ukazuje, že v úvodu turnaje, navíc hraném na dva sety ve skupině, často některý z favoritů skončí ve skupině na druhém místě. Poté však svou sílu ukáže v dalším kole a v prvním kole vyřazovací části se tak střetnou třeba oba největší favorité. Pořadatel proto může sáhnout předem k „jistotě“ a zvolit nasazení do vyřazovacího pavouka tak, aby vítěz nižšího stupně nebyl přiřazen k vítězi skupiny, který je zároveň prvním nebo druhým nejvýše nasazeným.

Příklady hracích systémů pro turnaje hrané na jediném hřišti

Na jediném hřišti lze úspěšně odehrát turnaje s max. 16 účastníky. V nouzi i více, avšak za cenu vyšší než standardní redukce účastníků v dalších kolech.

Skupinový hrací systém turnaje pro max. 8 účastníků

U těchto turnajů je hrací systém velmi jednoduchý. Protože většinou na tak malých turnajích není požadována gradace, může být celý odehrán skupinovým systémem v jediné skupině. Pokud počet účastníků nepřesáhne 6, je vhodný i pro hru jednotlivců.

Počet odehraných setů v 8-členné skupině = 56. Počet odehraných setů účastníka = 14. Celkový čas turnaje = 8:00 hod (trojice), 7:00 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 10 účastníků

Nejjednodušší forma vícekolového systému, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje.

- **1. kolo**

2 skupiny A, B po 5 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů = $20+20 = 40$

- **2. kolo**

1 skupina AB po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů = 48, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 12. Celkový čas turnaje = 6:50 hod (trojice), 6:00 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 10 účastníků

Vylepšená verze předchozí o gradaci ve formě vyřazovacího systému u závěrečného kvarteta. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo**

2 skupiny A, B po 5 účastnících, do semifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů = $20+20 = 40$

- **Semifinále**

A1–B2, A2–B1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo**

poražený A1B2 - poražený A2B1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz A1B2 - vítěz A2B1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 50, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 12-14. Celkový čas turnaje = 7:10 hod (trojice), 6:15 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 12 účastníků

První z nesymetrických systémů, k symetrii dochází ve 2. kole. Vhodný pro max. středně kvalitní turnaje.

- **1. kolo**

3 skupiny A, B, C po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů = $12+12+12 = 36$

- **2. kolo**

2 skupiny D, E po 3 účastnících, do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů = $6+6 = 12$

- **3. kolo**

1 skupina DE po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů = 56, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14. Celkový čas turnaje = 8:00 hod (trojice), 7:00 hod (dvojice).

⚽ **Kombinovaný hrací systém turnaje pro 12 účastníků (varianta 1)**

Vylepšená verze předchozí o gradaci ve formě vyřazovacího systému u závěrečného kvarteta. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo**

3 skupiny A, B, C po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů = $12+12+12 = 36$

- **2. kolo**

2 skupiny D, E po 3 účastnících, do semifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů = $6+6 = 12$

- **Semifinále**

D1–E2, D2–E1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo**

poražený D1E2 - poražený D2E1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz D1E2 - vítěz D2E1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 58, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14-16. Celkový čas turnaje = 8:20 hod (trojice), 7:15 hod (dvojice).

⚽ **Kombinovaný hrací systém turnaje pro 12 účastníků (varianta 2)**

Nesymetrický systém se stupňovitým postupem, který se často používá např. u pohárových turnajů ČNS. Výhodou pro některé pořadatele může být kratší doba trvání, než u předchozí varianty. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo**

3 skupiny A, B, C po 4 účastnících, první účastníci z každé skupiny postupují přímo do semifinále, druhé účastníci z každé skupiny postupují do 2. kola bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů = $12+12+12 = 36$

- **2. kolo**

1 skupina D po 3 účastnících, do semifinále postupuje 1 nejlepší účastníci. Počet odehraných setů = 6

- **Semifinále**

A1–D1, B1–C1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo**

poražený A1D1 - poražený B1C1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz A1D1 - vítěz B1C1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 52, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14–16. Celkový čas turnaje = 7:25 hod (trojice), 6:30 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 16 účastníků

První z „ideálních“ systémů, co se týká počtu účastníků, neboť umožňuje vytvářet plně symetrické hrací systémy. Skupinová varianta, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje.

- **1. kolo**

4 skupiny A, B, C, D po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů = $12+12+12+12 = 48$

- **2. kolo**

2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů = $8+8 = 16$

- **3. kolo**

1 skupina ABCD po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů = 72, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14. Celkový čas turnaje = 10:15 hod (trojice), 9:00 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 16 účastníků (varianta 1)

Vylepšená verze předchozí o gradaci ve formě vyřazovacího systému u závěrečného kvarteta, u trojic ale nesplňuje časový limit do 10 hodin. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo**

4 skupiny A, B, C, D po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů = $12+12+12+12 = 48$

- **2. kolo**

2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do semifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů = $8+8 = 16$

- **Semifinále**

AB1-CD2, AB2-CD1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo**

poražený AB1CD2 - poražený AB2CD1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz AB1CD2 - vítěz AB2CD1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 74, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14-16. Celkový čas turnaje = 10:35 hod (trojice), 9:15 hod (dvojice).

 Kombinovaný hrací systém turnaje pro 16 účastníků (varianta 2)

Varianta, používaná např. u Mistrovství ČR. Vhodná pro turnaje vyšší kvality.

- **1. kolo**

4 skupiny A, B, C, D po 4 účastnících, do čtvrtfinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů = $12+12+12+12 = 48$

- **Čtvrtfinále**

A1-B2, A2-B1, C1-D2, C2-D1. Počet odehraných setů = průměrně 10

- **Semifinále**

A1B2-A2B1, C1D2-C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo**

poražený A1B2A2B1 - poražený C1D2C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz A1B2A2B1 - vítěz C1D2C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 68, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 12-15. Celkový čas turnaje = 9:45 hod (trojice), 8:30 hod (dvojice).

Vyřazovací hrací systém turnaje pro 16 účastníků

Tento systém se používá všude tam, kde určitá omezení převyšují ostatní jindy standardní požadavky (např. na minimální počet odehraných setů každého účastníka). Většinou se jedná o turnaje jednotlivců (omezení dané doporučeným maximálním počtem odehraných setů každého účastníka), nebo turnaje s omezenými časovými možnostmi (pronájem hřiště jen na část dne apod.).

• **1. kolo**

Provedeno nasazení (rozlosování) do 4 skupin A, B, C, D po 4 účastnících. Poté A1-B4, A2-B3, A3-B2, A4-B1, C1-D4, C2-D3, C3-D2, C4-D1. Počet odehraných setů = průměrně 20

• **Čtvrtfinále**

vítěz A1B4 - vítěz A2B3, vítěz A3B2 - vítěz A4B1, vítěz C1D4 - vítěz C2D3, vítěz C3D2 - vítěz C4D1. Počet odehraných setů = průměrně 10

• **Semifinále**

vítěz A1B4A2B3 - vítěz A3B2A4B1, vítěz C1D4C2D3 - vítěz C3D2C4D1. Počet odehraných setů = průměrně 5

• **O 3. místo**

poražený A1B4A2B3A3B2A4B1 - poražený C1D4C2D3C3D2C4D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

• **Finále**

vítěz A1B4A2B3A3B2A4B1 - vítěz C1D4C2D3C3D2C4D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 40, počet odehraných setů účastníka = min. 2-3, max. 8-12. Celkový čas turnaje = 5:45 hod (trojice), 5:00 hod (jednotlivci, dvojice).

Příklady hracích systémů pro turnaje hrané na dvou hřištích

Má-li pořadatel k dispozici dvě hřiště, může úspěšně odehrát turnaje s max. 28 účastníky. Zde je rozhodující okamžikem čas, kdy je hra ze dvou hřišť stažena na jediné (min. v závěrečné části). Samozřejmě zde lze využít i systémy, uvedené pro jednohřišťové areály.

Skupinový hrací systém turnaje pro 20 účastníků

Klasická skupinová varianta, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny A, B, C, D po 5 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$
- **2. kolo (2 hřiště)**
2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8
- **3. kolo (1 hřiště)**
1 skupina ABCD po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 56, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 16. Celkový čas turnaje = 8:00 hod (trojice), 7:00 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 20 účastníků (varianta 1)

Vylepšená verze předchozí o gradaci ve formě vyřazovacího systému u závěrečného kvarteta. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny A, B, C, D po 5 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$
- **2. kolo (2 hřiště)**
2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do semifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8
- **Semifinále (1 hřiště)**
AB1-CD2, AB2-CD1. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **O 3. místo (1 hřiště)**
poražený AB1CD2 - poražený AB2CD1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále (1 hřiště)**

vítěz AB1CD2 - vítěz AB2CD1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 58, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 16-18. Celkový čas turnaje = 8:15 hod (trojice), 7:15 hod (dvojice).

- **Kombinovaný hrací systém turnaje pro 20 účastníků (varianta 2)**

Varianta se stupňovitým postupem, která umožňuje postup nadpoloviční většině účastníků 1. kola. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**

4 skupiny A, B, C, D po 5 účastnících, první účastníci z každé skupiny postupují přímo do čtvrtfinále, druzí a třetí účastníci z každé skupiny postupují do osmifinále. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$

- **Osmifinále (2 hřiště)**

A2-B3, A3-B2, C2-D3, C3-D2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**

A1-A2B3, B1-A3B2, C1-C2D3, D1-C3D2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Semifinále (1 hřiště)**

A1A2B3-B1A3B2, C1C2D3-D1C3D2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **O 3. místo (1 hřiště)**

poražený A1A2B3B1A3B2 - poražený C1C2D3D1C3D2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále (1 hřiště)**

vítěz A1A2B3B1A3B2 - vítěz C1C2D3D1C3D2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 60, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 16-20. Celkový čas turnaje = 8:35 hod (trojice), 7:30 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 20 účastníků (varianta 3)

Varianta, používaná např. u Mistrovství ČR. Vhodná pro turnaje vyšší kvality.

- **1. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny A, B, C, D po 5 účastnících, do čtvrtfinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$
- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**
A1-B2, A2-B1, C1-D2, C2-D1. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **Semifinále**
A1B2-A2B1, C1D2-C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **O 3. místo**
poražený A1B2A2B1 - poražený C1D2C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5
- **Finále**
vítěz A1B2A2B1 - vítěz C1D2C2D1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 55, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 14-17. Celkový čas turnaje = 7:50 hod (trojice), 6:50 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 24 účastníků (varianta 1)

Klasická skupinová varianta, u trojic ale nespĺňuje doporučení pro poměr vyřazených a postupujících a časový limit do 10 hodin. Preferuje právě větší odehraný počet zápasů pro všechny účastníky. Vhodná pro max. středně kvalitní turnaje. Je možná malá úspora ponecháním hry finálové skupiny (3. kolo) na dvou hřištích, avšak jen cca 20 minut. Vyvrcholení turnaje na dvou hřištích současně ale nepůsobí důstojně.

- **1. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny A, B, C, D po 6 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $30+30 = 60$

- **2. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8

- **3. kolo (1 hřiště)**

1 skupina ABCD po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 76, počet odehraných setů účastníka = min. 10, max. 18. Celkový čas turnaje = 10:50 hod (trojice), 9:30 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 24 účastníků (varianta 2)

U časově limitovaných akcí lze použít alternativu předchozí varianty, která však nesplňuje doporučení pro minimální počet odehraných setů.

- **1. kolo (2 hřiště)**

8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 3 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $6+6+6+6 = 24$

- **2. kolo (2 hřiště)**

4 skupiny AB, CD, EF, GH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $8+8 = 16$

- **3. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny ABCD, EFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8

- **4. kolo (1 hřiště)**

1 skupina ABCDEFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 56, počet odehraných setů účastníka = min. 4, max. 16. Celkový čas turnaje = 8:00 hod (trojice), 7:00 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 24 účastníků (varianta 1)

Nesymetrický systém se stupňovitým postupem, který se často používá např. u pohárových turnajů ČNS. Vhodný pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**

6 skupin A, B, C, D, E, F po 4 účastnících, první účastníci z každé skupiny postupují přímo do čtvrtfinále, druhé účastníci z každé skupiny postupují do 2. kola bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů na každém hřišti = $12+12+12 = 36$

- **2. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny G, H po 3 účastnících, do čtvrtfinále postupuje 1 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = 6

- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**

A1–G1, B1–C1, D1–E1, F1–H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Semifinále (1 hřiště)**

A1G1–B1C1, D1E1–F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo (1 hřiště)**

poražený A1G1B1C1 - poražený D1E1F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále (1 hřiště)**

vítěz A1G1B1C1 - vítěz D1E1F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 57, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 16-19. Celkový čas turnaje = 8:10 hod (trojice), 7:10 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 24 účastníků (varianta 2)

U časově limitovaných akcí lze použít alternativu předchozí varianty, která však nesplňuje doporučení pro minimální počet odehraných setů. Vhodná pro turnaje vyšší kvality.

- **1. kolo (2 hřiště)**

8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 3 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $6+6+6+6 = 24$

- **2. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny AB, CD, EF, GH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $8+8 = 16$
- **3. kolo (2 hřiště)**
2 skupiny ABCD, EFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do semifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8
- **Semifinále (1 hřiště)**
ABCD1–EFGH2, ABCD2-EFGH1. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **O 3. místo (1 hřiště)**
poražený ABCD1EFGH2 - poražený ABCD2EFGH1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5
- **Finále (1 hřiště)**
vítěz ABCD1EFGH2 - vítěz ABCD2EFGH1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 58, počet odehraných setů účastníka = min. 4, max. 16-18. Celkový čas turnaje = 8:15 hod (trojice), 7:15 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 24 účastníků (varianta 3)

Varianta se stupňovitým postupem, která koriguje nesplnění doporučení pro minimální počet odehraných setů u předchozí varianty tím, že z 1. kola postupují všichni účastníci. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**
8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 3 účastnících, první účastníci z každé skupiny postupují přímo do osmifinále, druzí a třetí účastníci z každé skupiny postupují do šestnáctifinále. Počet odehraných setů na každém hřišti = $6+6+6+6 = 24$
- **Šestnáctifinále (2 hřiště)**
A2-B3, A3-B2, C2-D3, C3-D2, E2-F3, E3-F2, G2-H3, G3-H2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 10

- **Osmifinále (2 hřiště)**
A1-A2B3, B1-A3B2, C1-C2D3, D1-C3D2, E1-E2F3, F1-E3F2, G1-G2H3, H1-G3H2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 10
- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**
A1A2B3-B1A3B2, C1C2D3-D1C3D2, E1E2F3-F1E3F2, G1G2H3-H1G3H2. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5
- **Semifinále (1 hřiště)**
A1A2B3B1A3B2-C1C2D3D1C3D2, E1E2F3F1E3F2-G1G2H3H1G3H2. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **O 3. místo (1 hřiště)**
poražený A1A2B3B1A3B2C1C2D3D1C3D2 - poražený E1E2F3F1E3F2G1G2H3H1G3H2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5
- **Finále (1 hřiště)**
vítěz A1A2B3B1A3B2C1C2D3D1C3D2 - vítěz E1E2F3F1E3F2G1G2H3H1G3H2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 59, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14-19. Celkový čas turnaje = 8:25 hod (trojice), 7:20 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 32 účastníků

Klasická skupinová varianta, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje. U trojic ale nesplňuje časový limit do 10 hodin, ten by byl splněn při max. 28 účastnících.

- **1. kolo (2 hřiště)**
8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $12+12+12+12 = 48$
- **2. kolo (2 hřiště)**
4 skupiny AB, CD, EF, GH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $8+8 = 16$

- **3. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny ABCD, EFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8

- **4. kolo (1 hřiště)**

1 skupina ABCDEFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 80, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 18. Celkový čas turnaje = 11:25 hod (trojice), 10:00 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 32 účastníků

Vylepšená verze předchodí o gradaci ve formě vyřazovacího systému. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (2 hřiště)**

8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 4 účastnících, do osmifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = $12+12+12+12 = 48$

- **Osmifinále (2 hřiště)**

A1-B2, A2-B1, C1-D2, C2-D1, E1-F1, E2-F1, G1-H2, G2-H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 10

- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**

A1B2-A2B1, C1D2-C2D1, E1F1-E2F1, G1H2-G2H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Semifinále (1 hřiště)**

A1B2A2B1-C1D2C2D1, E1F1E2F1-H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo (1 hřiště)**

poražený A1B2A2B1C1D2C2D1 - poražený E1F1E2F1H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále (1 hřiště)**

vítěz A1B2A2B1C1D2C2D1 - vítěz E1F1E2F1H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 73, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 14-18. Celkový čas turnaje = 10:25 hod (trojice), 9:05 hod (dvojice).

Vyřazovací hrací systém turnaje pro 32 účastníků

Tento systém se používá všude tam, kde určitá omezení převyšují ostatní jindy standardní požadavky (např. na minimální počet odehraných setů každého účastníka). Většinou se jedná o turnaje jednotlivců (omezení dané doporučeným maximálním počtem odehraných setů každého účastníka), nebo turnaje s omezenými časovými možnostmi (pronájem hřiště jen na část dne apod.).

- **1. kolo (2 hřiště)**

Provedeno nasazení (rozlosování) do 8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 4 účastnících. Poté A1-B4, A2-B3, A3-B2, A4-B1, C1-D4, C2-D3, C3-D2, C4-D1, E1-F4, E2-F3, E3-F2, E4-F1, G1-H4, G2-H3, G3-H2, G4-H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 20

- **Osmifinále (2 hřiště)**

vítěz A1B4 - vítěz A2B3, vítěz A3B2 - vítěz A4B1, vítěz C1D4 - vítěz C2D3, vítěz C3D2 - vítěz C4D1, vítěz E1F4 - vítěz E2F3, vítěz E3F2 - vítěz E4F1, vítěz G1H4 - vítěz G2H3, vítěz G3H2 - vítěz G4H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 10

- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**

vítěz A1B4A2B3 - vítěz A3B2A4B1, vítěz C1D4C2D3 - vítěz C3D2C4D1, vítěz E1F4E2F3 - vítěz E3F2E4F1, vítěz G1H4G2H3 - vítěz G3H2G4H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Semifinále (1 hřiště)**

vítěz A1B4A2B3A3B2A4B1 - vítěz C1D4C2D3C3D2C4D1, vítěz E1F4E2F3E3F2E4F1 - vítěz G1H4G2H3G3H2G4H1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo (1 hřiště)**

poražený A1B4A2B3A3B2A4B1C1D4C2D3C3D2C4D1 - poražený E1F4E2F3E3F2E4F1G1H4G2H3G3H2G4H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále (1 hřiště)**

vítěz A1B4A2B3A3B2A4B1C1D4C2D3C3D2C4D1 - vítěz E1F4E2F3E3F2E4F1G1H4G2H3G3H2G4H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 45, počet odehraných setů účastníka = min. 2-3, max. 10-15. Celkový čas turnaje = 6:30 hod (trojice), 5:40 hod (jednotlivci, dvojice).

Příklady hracích systémů pro turnaje hrané na třech hřištích

Tři hřiště umožňují pořadateli uspořádat téměř všechny turnaje, s výjimkou několika nejmasovějších akcí. Protože i ty největší tradiční turnaje nereprezentují více, než cca 30-40 účastníků, může pořadatel operativně využívat různý počet hřišť pro jednotlivá kola. Rozložení jednotlivých kol turnaje tak může, ale nemusí být rovnoměrné. Samozřejmě zde lze využít i systémy, uvedené pro jedno a dvouhřišťové areály.

Skupinový hrací systém turnaje pro 24 účastníků

Klasická skupinová varianta, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje. Protože počet skupin není rovnoměrně dělitelný počtem hřišť, je 1. kolo hráno na všech hřištích podle pořadí zápasů.

- **1. kolo (3 hřiště)**

4 skupiny A, B, C, D po 6 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 40

- **2. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny AB, CD po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8

- **3. kolo (1 hřiště)**

1 skupina ABCD po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 56, počet odehraných setů účastníka = min. 10, max. 18. Celkový čas turnaje = 8:00 hod (trojice), 7:00 hod (dvojice).

Skupinový hrací systém turnaje pro 32 účastníků

Rozšíření předchozí varianty na 32 účastníků, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje.

- **1. kolo (3 hřiště)**

8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 4 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 32

- **2. kolo (2 hřiště)**

4 skupiny AB, CD, EF, GH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = $8+8 = 16$

- **3. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny ABCD, EFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány), do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 8

- **4. kolo (1 hřiště)**

1 skupina ABCDEFGH po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 64, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 18. Celkový čas turnaje = 9:10 hod (trojice), 8:00 hod (dvojice).

 Skupinový hrací systém turnaje pro 32 a více účastníků

Skupinový systém, hraný na třech hřištích, je použitelný pro max. 36 účastníků. Při více účastnících už je třeba odehrát na plném počtu hřišť více kol turnaje, čímž se však hrací systém stává méně přehledným.

 Kombinovaný hrací systém turnaje pro 30 účastníků

Nesymetrický systém se stupňovitým postupem, který se často používá např. u pohárových turnajů ČNS. Nesplňuje ale doporučení pro maximální počet odehraných setů. Vhodný pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (3 hřiště)**

6 skupin A, B, C, D, E, F po 5 účastnících, první účastníci z každé skupiny postupují přímo do čtvrtfinále, druhé účastníci z každé skupiny postupují do 2. kola bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$

- **2. kolo (2 hřiště)**

2 skupiny G, H po 3 účastnících, do čtvrtfinále postupuje 1 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = 6

- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**

A1-G1, B1-C1, D1-E1, F1-H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5

- **Semifinále (1 hřiště)**

A1G1-B1C1, D1E1-F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 5

- **O 3. místo (1 hřiště)**
poražený A1G1B1C1 - poražený D1E1F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5
- **Finále (1 hřiště)**
vítěz A1G1B1C1 - vítěz D1E1F1H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 61, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 18-21. Celkový čas turnaje = 8:45 hod (trojice), 7:40 hod (dvojice).

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 40 účastníků

Nejběžnější varianta u početných akcí. U trojic ale nespĺňuje časový limit do 10 hodin, ten by byl splněn při max. 36 účastnících. Vhodná pro jakékoliv turnaje.

- **1. kolo (3 hřiště)**
8 skupin A, B, C, D, E, F, G, H po 5 účastnících, do osmifinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 54
- **Osmifinále (3 hřiště)**
A1-B2, A2-B1, C1-D2, C2-D1, E1-F1, E2-F1, G1-H2, G2-H1. Počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = průměrně 7
- **Čtvrtfinále (2 hřiště)**
A1B2-A2B1, C1D2-C2D1, E1F1-E2F1, G1H2-G2H1. Počet odehraných setů na každém hřišti = průměrně 5
- **Semifinále (1 hřiště)**
A1B2A2B1-C1D2C2D1, E1F1E2F1-1H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 5
- **O 3. místo (1 hřiště)**
poražený A1B2A2B1C1D2C2D1 - poražený E1F1E2F11H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5
- **Finále (1 hřiště)**
vítěz A1B2A2B1C1D2C2D1 - vítěz E1F1E2F11H2G2H1. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 76, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 16-20. Celkový čas turnaje = 10:50 hod (trojice), 9:30 hod (dvojice).

Vyřazovací hrací systém turnaje pro 32 a více účastníků

Vyřazovací systém, hraný na třech hřištích, je použitelný pro max. 64 účastníků. Platí stejně, jako u turnaje 32 účastníků, přidává se pouze jedno další kolo (šestnáctifinále). Nelze jej však už využít pro jednotlivce, kde nespĺňuje doporučení pro maximální počet odehraných setů

Příklady hracích systémů s jiným spojováním skupin

Protože v předchozích uvedených příkladech bylo uvažováno se spojováním skupin daným nasazením, je třeba uvést i druhý používaný způsob spojování skupin, pomocí kombinace nasazení a losu. Jedná se o odlišnost pouze v tomto smyslu, jinak celkové schéma, počty odehraných setů a časové údaje jsou totožné nebo velmi blízké s předchozími. Proto jsou zde uvedeny pouze dva typické příklady.

Tento odlišný způsob spojení lze použít pouze při přechodu skupinového systému na vyřazovací, u skupinového systému také, ale bez možnosti započítat výsledek z nižšího kola.

Kombinovaný hrací systém turnaje pro 16 účastníků

Varianta, používaná např. u Mistrovství ČR. Vhodná pro turnaje vyšší kvality. Odlišnost spojení skupin je znázorněna ve čtvrtfinále.

• 1. kolo

4 skupiny A, B, C, D po 4 účastnících, do čtvrtfinále postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny. Počet odehraných setů = $12+12+12+12 = 48$

• Čtvrtfinále

K prvním účastníkům ze skupiny A-B jsou přilosovány druhé účastníci ze skupin C-D a k prvním účastníkům ze skupiny C-D jsou přilosovány druhé účastníci ze skupiny A-B. Spojení dvojic pak je např. následující:

A1-C2, B1-D2, C1-B2, D1-A2. Počet odehraných setů = průměrně 10

• Semifinále

A1C2-B1D2, C1B2-D1A2. Počet odehraných setů = průměrně 5

• O 3. místo

poražený A1C2B1D2 - poražený C1B2D1A2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

- **Finále**

vítěz A1C2B1D2 - vítěz C1B2D1A2. Počet odehraných setů = průměrně 2,5

Celkový počet odehraných setů = 68, počet odehraných setů účastníka = min. 6, max. 12-15. Celkový čas turnaje = 9:45 hod (trojice), 8:30 hod (dvojice).

- **Skupinový hrací systém turnaje pro 20 účastníků**

Skupinová varianta, vhodná pro max. středně kvalitní turnaje. Odlišnost spojení skupin je znázorněna ve 2. kole.

- **1. kolo (2 hřiště)**

4 skupiny A, B, C, D po 5 účastnících, do 2. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny bez započítaného výsledku. Počet odehraných setů na každém hřišti = $20+20 = 40$

- **2. kolo (2 hřiště)**

K prvním účastníkům ze skupiny A-B jsou přiřazeny druhé účastníci ze skupin C-D a k prvním účastníkům ze skupiny C-D jsou přiřazeny druhé účastníci ze skupin A-B. Spojení ve skupinách pak je následující:

2 skupiny E (A1, B1, C2, D2), F (C1, D1, A2, B2) po 4 účastnících, do 3. kola postupují 2 nejlepší účastníci z každé skupiny se započítaným výsledkem. Počet odehraných setů na každém hřišti = 12

- **3. kolo**

1 skupina EF po 4 účastnících (2 zápasy započítány). Počet odehraných setů = 8

Celkový počet odehraných setů na nejvíce zatíženém hřišti = 60, počet odehraných setů účastníka = min. 8, max. 18. Celkový čas turnaje = 8:35 hod (trojice), 7:30 hod (dvojice).

UKÁZKY VYBRANÝCH POŘADATELSKÝCH TISKOVIN

Ukázka harmonogramu turnaje

od	do	činnosti
07:00	08:15	příprava haly k akci (rozmístění reklamních panelů, zvukové aparatury, výsledkového panelu, příprava bufetu, pořadatelského stanoviště, šaten)
08:15	08:30	příprava pořadatele na prezentaci účastníků
08:30	09:00	prezentace účastníků
09:15	09:30	zahajovací nástup
09:30	13:15	zápasy základních skupin
13:15	15:00	zápasy osmifinálových skupin
15:00	16:30	čtvrtfinále
16:30	16:45	1. ceremoniál (ocenění 5-8. místo)
16:45	17:00	exhibiční vystoupení
17:00	17:40	semifinále
17:40	18:00	o 3.místo
18:00	18:20	finále
18:20	18:40	2. ceremoniál (ocenění 1-4. místo a individuální ocenění)
18:40	18:45	losování tomboly
18:45	20:00	úklid haly (demontáž reklamních panelů, zvukové aparatury, výsledkového panelu, bufetu, pořadatelského stanoviště, úklid šaten)

 Ukázka propozic

BLAŽEK CUP 2007

Nohejbalový turnaj trojic – 12. ročník

PROPOZICE

POŘADATEL (ŘÍDÍCÍ ORGÁN):

Sokol Kladno. Miloslav Nový (dotazy, objednávka ubytování), tel. 321 871 527
byt, 724 726 009 mobil, e-mail: sokol.kladno@seznam.cz

TERMÍN A MÍSTO KONÁNÍ:

Sobota 16.3.2007, sportovní hala 6. ZŠ, Čermákova 48, Kladno 3 (viz mapa).

PREZENTACE:

V 8:30-9:00 v den akce na stanovišti pořadatele v hale.

ÚČASTNÍCI:

Turnaj je určen registrovaným i neregistrovaným hráčům kategorie mužů s omezením na hráče, hrající nejvýše 2. ligu ČNS. Hráči do 18 let včetně a nad 40 let včetně bez omezení.

ZÁVAZNÉ SPORTOVNĚ-TECHNICKÉ PŘEDPISY:

Hraje se dle Pravidel ČNS s následujícím upřesněním a výjimkami. Hraje se na 2 dopady míče, zápas se hraje na 2 sety (ve skupinovém systému) resp. na 2 vítězné sety (ve vyřazovacím systému), set končí 10. bodem, případný 3. set začíná od stavu 5:5. Druh hry trojice. Jednotný úbor hráčů není požadován. Časová lhůta pro nástup k zápasu je max. 5 minut. Oddechový čas není povolen. Určení pořadí dle Soutěžního řádu ČNS.

HRACÍ SYSTÉM:

Hrací systém stanoví pořadatel dle počtu prezentovaných trojic. Pořadatel si vyhrazuje právo změnit systém v případě zásahu vyšší moci a provádět nasazení účastníků do skupin.

ROZHODOVÁNÍ ZÁPASŮ:

Do úrovně semifinále rozhoduje vždy zástupce poražené trojice z předchozího zápasu. Semifinále a výše rozhodují pořadatelem delegovaní rozhodčí.

Ukázka formuláře prezenční listiny

č.	Název trojice	Jména hráčů	Poznámka	Platba startovné
1	<i>Sokol Brno</i>	<i>Novotný, Habousek, Chvala</i>	<i>Okres</i>	<i>300</i>
2	<i>SK Velvary</i>	<i>Starý, Bláha, Procházka</i>	<i>Kraj</i>	<i>300</i>
3	<i>NK Praha „A“</i>	<i>Málek, Nováček, Horálek V.</i>	<i>Kraj</i>	<i>300</i>
4	<i>NK Praha „B“</i>	<i>Tomášek, Horký, Horálek Z.</i>	<i>Kraj</i>	<i>300</i>
5	<i>Slavoj Březí</i>	<i>Bříza, Koutný, Hašek, Císař</i>	<i>2.liga</i>	<i>300</i>
6	<i>NK Mírov</i>	<i>Jareš, Dvořák, Hliněný, Rak</i>	<i>2.liga</i>	<i>300</i>

Ukázka formuláře výsledkové tabulky

Výsledková tabulka skupiny					<i>B</i>
	Trojice 1: <i>Sokol Brno</i>	Trojice 2: <i>NK Praha „A“</i>	Trojice 3: <i>NK Mírov</i>	Bilance:	Pořadí ve skupině:
Trojice 1: <i>Sokol Brno</i>		1.set: 10:6 2.set: 10:5 3.set: sety: 2:0	1.set: 7:10 2.set: 10:9 3.set: sety: 1:1	+míče: 37 - míče: 30 sety: 3:1 body: 3	1
Trojice 2: <i>NK Praha „A“</i>	1.set: 6:10 2.set: 5:10 3.set: sety: 0:2		1.set: 10:4 2.set: 10:8 3.set: sety: 2:0	+míče: 31 - míče: 32 sety: 2:2 body: 2	2
Trojice 3: <i>NK Mírov</i>	1.set: 10:7 2.set: 9:10 3.set: sety: 1:1	1.set: 4:10 2.set: 8:10 3.set: sety: 0:2		+míče: 31 - míče: 37 sety: 1:3 body: 1	3

Ukázka formuláře pořadí zápasů

Zápas č.	Skupina	Zápas	Hřiště	Trojice 1	Trojice 2
1	A	1-3	1	SK Velvary	TJ Lhota „A“
2	B	1-3	1	Sokol Brno	NK Mírov
3	C	1-3	2	NK Praha „B“	Slavoj Březí
4	D	1-3	2	Spartak Milín	NC Slavonice
5	A	2-3	1	Sokol Drahov	TJ Lhota „A“
6	B	2-3	1	NK Praha „A“	NK Mírov
7	C	2-3	2	Nové Město	Slavoj Březí
8	D	2-3	2	TJ Lhota „B“	NC Slavonice
9	A	1-2	1	SK Velvary	Sokol Drahov
10	B	1-2	1	Sokol Brno	NK Praha „A“
11	C	1-2	2	NK Praha „B“	Nové Město
12	D	1-2	2	Spartak Milín	TJ Lhota „B“

Ukázka formuláře pro zapsání výsledku

Zápas č.	10	
Trojice	Sokol Brno	NK Praha „A“
1. set	10	6
2. set	10	5
3. set		
Výsledek	2	0
Podpisy		

Ukázka formuláře konečných výsledků

Partneři akce		<i>Hromada a.s., Lesy Kladno s.r.o., MČ Kladno 3</i>	
Hlavní partner akce		<i>Stavebniny Blažek s.r.o.</i>	
Pořadí	Trojice	Jména hráčů	
4	<i>Slavoj Březí</i>	<i>Bříza, Koutný, Hašek, Císař</i>	
	Cenu předává	<i>Radek Jirák, místostarosta</i>	<i>MČ Kladno 3</i>
3	<i>NK Praha „B“</i>	<i>Tomášek, Horký, Horálek Z.</i>	
	Cenu předává	<i>Ing. Petr Ptáček, jednatel</i>	<i>Lesy Kladno s.r.o.</i>
2	<i>NK Praha „A“</i>	<i>Málek, Nováček, Horálek V.</i>	
	Cenu předává	<i>Pavel Drábek, obchodní ředitel</i>	<i>Hromada a.s.</i>
ALL STARS TEAM		<i>Starý</i>	<i>Horký</i>
Cenu předává		<i>Mgr. Jana Syslová, starostka</i>	<i>MČ Kladno 3</i>
1	<i>SK Velvary</i>	<i>Starý, Bláha, Procházka</i>	
	Cenu předává	<i>Ing. Jaromír Blažek, jednatel</i>	<i>Stavebniny Blažek s.r.o.</i>

PARTNEŘI ČNS

POKORNÝ - SÍŤ

Brloh

www.pokorny-site.cz

